

РЕГУЛАТИВА (ЕУ) БР. 139/2014 НА КОМИСИЈАТА

од 12 февруари 2014 година

за утврдување на условите и управните постапки во врска со аеродромите во согласност со Регулатива (ЕЗ) бр. 216/2008 на Европскиот парламент и на Советот

(Текст со важност за ЕЕО)

ЕВРОПСКАТА КОМИСИЈА,

имајќи го предвид Договорот за функционирањето на Европската унија,

имајќи ја предвид Регулатива (ЕЗ) бр. 216/2008 на Европскиот парламент и на Советот од 20 февруари 2008 година за заедничките правила во областа на цивилното воздухопловство и за основање на Европска агенција за воздухопловна безбедност и за укинување на Директива 91/670/ЕЕЗ на Советот, Регулатива (ЕЗ) бр. 1592/2002 и Директива 2004/36/ЕЗ¹, изменета со Регулатива (ЕЗ) бр. 1108/2009², а особено член 8а(5) од истата,

Со оглед на тоа што:

(1) Целта на Регулатива (ЕЗ) бр. 216/2008 е да се воспостави и одржува високо и усогласено ниво на безбедност на цивилното воздухопловство во Европа.

(2) Спроведувањето на Регулатива (ЕЗ) бр. 216/2008 бара утврдување на детални правила за спроведување, особено во однос на безбедноста на аеродромите, за да се задржи високо и усогласено ниво на безбедност на цивилното воздухопловство во Унијата со истовремено следење на целта за целосно подобрување на безбедноста на аеродромите.

(3) Од Комисијата се бара до 31 декември 2013 година да ги донесе потребните правила за утврдување на условите за проектирање и безбедно функционирање на аеродромите наведени во член 8а(5).

(4) За да се обезбеди непречена транзиција и високо ниво на безбедност на цивилното воздухопловство во Унијата, правилата за спроведување треба да ги одразуваат современите технологии и најдобрите практики во областа на аеродромите; да се земат предвид применливите стандарди и препорачани практики на Меѓународната организација за цивилно воздухопловство (во понатамошниот текст „ИКАО“), на тој начин целиот систем од правила е усогласен со соодветната класификација на ИКАО, како и со светското искуство стекнато при работењето на аеродромите и со научниот и техничкиот напредок во областа на аеродромите; да се пропорционални на големината, сообраќајот, категоријата и сложеноста на аеродромот и природата и обемот на извршени активности на него; да се обезбеди флексибилност потребна за усогласување во секој конкретен случај; да се решат случаите кога инфраструктурата на аеродромите е изградена пред влегувањето во сила на оваа регулатива во согласност со различните услови содржани во националните законодавства на земјите-членки.

¹ Сл. весник L 79, 13.3.2008 година, стр.1.

² Сл. весник L 309, 24.11.2009 година, стр.51.

(5) Неопходно е да се обезбеди доволно време на аеродромот и управите на земјите-членки да се приспособат кон новата регулаторна рамка и за да се утврди дали уверенијата издадени пред влегувањето во сила на оваа регулатива продолжуваат да важат.

(6) Со цел да се обезбеди унифицирана примена на општите услови, неопходно е надлежните органи и, кога е потребно, Европската агенција за воздухопловна безбедност („Агенцијата“) да применуваат исти стандарди за оценување на усогласеноста со овие услови; Агенцијата треба да развие прифатливи начини за усогласување и насоки со цел да се олесни потребното унифицирање на регулаторната рамка. Со општите услови треба да се решат идентичните процеси во рамките на надлежните органи во различни области на воздухопловството. Сепак, тие не треба да го попречуваат спроведувањето на незначително различни процеси, ако и кога тоа е неопходно или корисно, на пример, во случај кога надзорот на аеродромите и на воздухопловни активности се врши од различни субјекти за надзор. Различните начини на техничка усогласеност не треба да ги менуваат целите на овие услови во областа на безбедноста.

(7) Во однос на управувањето со препреките во зоната околу аеродромот, како и на други активности надвор од границата на аеродромот, секоја земја-членка може да има различни органи и други субјекти кои се одговорни за следењето, проценката и ублажувањето на ризиците. Целта на оваа регулатива не е да ја промени сегашната распределба на задачите во рамките на земјата-членка. Во секоја земја-членка, сепак, треба да се обезбеди сеопфатна организација на надлежностите поврзани со заштитата на зоната околу аеродромите, како и со следењето и ублажувањето на ризиците предизвикани од човекови активности. Поради тоа, треба да се обезбеди дека органите на кои им се доверени обврски за заштита на пределот околу аеродромите имаат соодветни надлежности за спроведување на овие обврски.

(8) Специфичните услуги наведени во поддел Б кон Анекс IV (Дел ADR.OPS), треба да бидат обезбедени на конкретниот аеродром. Во некои случаи, овие услуги не се обезбедени директно од операторот на аеродромот, туку од друга организација, од државен субјект или од комбинација од двете. Во такви случаи, операторот на аеродромот, одговорен за работењето на аеродромот, треба да има воспоставени договори и да е во контакт со овие организации или субјекти за да обезбеди давање услуги во согласност со условите утврдени во Анекс IV. Кога таквите договори и врски се воспоставени, треба да се смета дека операторот на аеродромот ги исполнил своите обврски и не треба да се смета за директно задолжен или одговорен за какви било недоследности од друг субјект вклучен во договорот, доколку тој ги исполнил сите применливи услови и обврски утврдени во оваа регулатива и се однесуваат на неговите одговорности во рамките на договорот.

(9) Регуллатива (ЕЗ) бр. 216/2008 се однесува само на уверенијата за аеродромите издадени од надлежни органи доколку тоа влијае на аспектите на безбедност. Поради тоа, сите аспекти на постојните национални уверенија за аеродроми, кои не влијаат на безбедноста, остануваат непроменети.

(10) Мерките предвидени во оваа регулатива се базираат на мислењето издадено од Агенцијата во согласност со член 17(2)(б) и член 19(1) од Регуллатива (ЕЗ) бр. 216/2008.

(11) Мерките предвидени во оваа регулатива се во согласност со мислењето на

Комитетот формиран според член 65 од Регулатива (ЕЗ) бр. 216/2008,

ЈА ДОНЕСЕ ОВАА РЕГУЛАТИВА:

Член 1

Предмет и опсег

1. Оваа регулатива ги утврдува деталните правила во врска со:
 - (а) условите за утврдување основи за издавање уверенија за одреден аеродром и известување на барателот за тоа како е утврдено во Анекси II и III;
 - (б) условите за издавање, одржување, менување, ограничување, одземање или повлекување уверенија за аеродроми, уверенија за организации одговорни за работењето на аеродроми, вклучувајќи ограничувања во работењето поврзани со специфичните конструктивни особености на аеродромот, како што е наведено во Анекси II и III;
 - (в) условите за работа на аеродром во согласност со основните барања утврдени во Анекс Va и, доколку е применливо, со Анекс Vб кон Регулатива (ЕЗ) бр. 216/2008, како што е утврдено во Анекс IV;
 - (г) обврските на имателите на уверенија, како што е утврдено во Анекс III;
 - (д) условите за прифаќање и за претворање на постојните уверенија за аеродроми издадени од земјите-членки;
 - (ѓ) условите за одлука да не се дозволат иземања наведени во член 4(3б) од Регулатива (ЕЗ) бр. 216/2008, вклучувајќи ги критериумите за карго-аеродроми, за известување на изменените аеродроми и за ревизија на доделените иземања;
 - (е) условите под кои активностите се забранети, ограничени или се предмет на одредени услови во интерес на безбедноста, како што е утврдено во Анекс III;
 - (ж) одредени услови и постапки во врска со изјавата од давателите на услуги за управување со платформа и надзор над неа, наведени во став 2(д) од член 8а од Регулатива (ЕЗ) бр. 216/2008, како што е наведено во Анекси II и III.
2. Надлежните органи кои се занимаваат со сертификација и надзор на аеродромите, операторите на аеродромите и давателите на услуги за управување на платформа ги исполнуваат условите утврдени во Анекс II.
3. Операторите на аеродроми и давателите на услуги за управување на платформа ги исполнуваат условите утврдени во Анекс III.
4. Операторите на аеродроми ги исполнуваат условите утврдени во Анекс IV.

Член 2

Дефиниции

За целите на оваа регулатива се применуваат следниве дефиниции:

(1) „аеродром“ е определена површина (вклучувајќи ги сите згради, инсталации и опрема) на копно или во вода на неподвижен објект, неподвижен објект покрај брег или на пловен објект чија површина е наменета целосно или делумно за слетување, полетување и движење на воздухоплови;

(2) „авион“ е воздухоплов потезок од воздухот, кој се движи со мотор и кој се крева главно како резултат на аеродинамичните влијанија врз површини кои остануваат неподвижни под одредени услови на летот;

(3) „воздухоплов“ е секоја направа која може да се одржува во атмосферата поради реакција на воздухот, освен реакцијата на воздухот што се одбива од површината на земјата;

(4) „платформа“ е определена површина наменета за сместување на воздухоплови за прифаќање или испраќање на патници, пошта или товар, за снабдување со гориво, паркирање или одржување;

(5) „служба за управување на платформа“ е служба обезбедена за управување со активностите и движењето на воздухоплови и возила на платформата;

(6) „ревизија“ е систематски, независен и документиран процес за добивање докази и нивно објективно оценување со цел одредување до која мера се исполнети условите;

(7) „спецификации за сертификација“ се технички стандарди донесени од Агенцијата во кои се наведуваат начините за докажување усогласеност со Регулотива (ЕЗ) бр. 216/2008 и правилата за нејзино спроведување кои можат да се користат од страна на една организација за целите на сертификација;

(8) „надлежен орган“ е орган назначен во секоја земја-членка со потребните овластувања и одговорности за издавање на уверенија и надзор на аеродроми, како и на персонал и организации кои се вклучени во тие активности;

(9) „постојан надзор“ се задачите кои надлежниот орган ги врши во секое време заради спроведување на програмата за надзор, со цел да се утврди дали условите под кои е издадено одредено уверение продолжуваат да се исполнуваат за време на траењето на неговата валидност;

(10) „документ за прифаќање на отстапувања и за преземените активности“ (DAAD) е документ подготвен од страна на надлежниот орган во кој се сумирани доказите претставени како оправдување за прифаќање на евентуалните отстапувања од спецификациите за издавање на уверение издадени од Агенцијата;

(11) „инспекција“ е независно оценување преку набљудување и увидување, придружено, каде што е соодветно, со мерења, испитувања или проверки за утврдување на усогласеноста со применливите услови;

(12) „*д в и ж е њ е*“ е полетување или слетување;

(13) „*п р е п р е к а*“ се сите неподвижни (привремени или постојани) и подвижни објекти или делови од нив кои:

- се наоѓаат во зона наменета за движење на воздухоплови по површината или
- се издигнуваат над дефинираната површина наменета за заштита на воздухопловот во лет или
- се наоѓаат надвор од дефинираната површина, но се оценети како опасни за воздушната пловидба;

(14) „*п о в р ш и н а з а о г р а н и ч у в а њ е н а п р е п р е к и*“ е површина која ги одредува ограничувањата до кои објектот може да продира во воздушниот простор;

(15) „*п о в р ш и н а з а з а ш т и т а о д п р е п р е к и*“ е површина утврдена за целите на систем за покажување на нагиб на визуелен приод над кој не е дозволено присуството на објекти или продолжетоци на постојни објекти, освен во случаите кога според мислењето на надлежниот орган новиот објект или новиот продолжеток е заштитен со постојниот недвижен објект.

Член 3

Надзор на аеродроми

1. Земјите-членки одредуваат еден или повеќе субјекти како надлежен орган(и) со потребните овластувања и обврски за издавање на уверение и надзор на аеродромите, како и на персоналот и организациите вклучени во таа активност.

2. Надлежниот орган е независен од операторите на аеродроми и даватели на услуги за управување со платформа. Оваа независност се постигнува преку поделба, барем на функционално ниво, помеѓу надлежниот орган и наведените оператори на аеродроми и даватели на услуги за управување со платформа. Земјите-членки обезбедуваат непристрасно и транспарентно извршување на овластувањата од страна на надлежните органи.

3. Ако дадена земја-членка определува повеќе од еден субјект за надлежен орган, се исполнуваат следниве услови:

(а) секој надлежен орган е одговорен за конкретно определени задачи и одредена географска област и

(б) меѓу овие органи се воспоставува координација за да се обезбеди ефикасен надзор на сите аеродроми, оператори на аеродроми и даватели на услуги за управување со платформа.

4. Земјите-членки обезбедуваат дека надлежните органи го имаат (надлежниот орган го има) потребниот капацитет и потребните ресурси за исполнување на условите од оваа регулатива.

5. Земјите-членки обезбедуваат дека персоналот на надлежните органи не врши надзор кога има докази дека тоа може директно или индиректно да доведе до судир на интереси, особено кога станува збор за семејни или финансиски интереси.

6. Персоналот, овластен од страна на надлежниот орган за вршење на задачи поврзани со издавање на уверенија и/или надзор, има право да ги врши барем следниве задачи:

(а) да ја проверува евиденцијата, податоците, постапките и сите други материјали кои се однесуваат на извршувањето на задачата за издавање на уверенија и/или надзор;

(б) да зема копии или извадоци од тие евиденции, податоци, постапки и други материјали;

(в) да бара усни објаснувања на самото место;

(г) да влегува на аеродромите, соодветните простории, површините за работа или други соодветни области и средства за транспорт;

(д) да спроведува ревизии, истраги, испитувања, вежби, проценки, инспекции;

(ѓ) да презема или предлага мерки за спроведување, ако тоа е соодветно.

7. Задачите од став 6 се спроведуваат во согласност со националното законодавство на земјите-членки.

Член 4

Информирање на Европската агенција за воздухопловна безбедност

Во рок од три месеци по влегувањето во сила на оваа регулатива, земјите-членки ја информираат Европската агенција за воздухопловна безбедност („Агенцијата“) за имињата, локациите, кодовите на аеродромите во ИКАО и имињата на операторите на аеродроми, како и за бројот на патници и движење на товар на аеродромите за кои се применуваат одредбите од Регулотива (ЕЗ) бр. 216/2008 и од оваа регулатива.

Член 5

Иземања

1. Земјите-членки ја известуваат Агенцијата за секоја своја одлука да дозволат иземање во согласност со член 4(3б) од Регулотива (ЕЗ) бр. 216/2008 во рок од еден месец по донесувањето на таа одлука. Информациите дадени на Агенцијата вклучуваат список на засегнатите аеродроми, името на операторот на аеродромот и бројот на патници и движење на товар на аеродромот за соодветната година.

2. Земјата-членка врши годишен преглед на движењата на изземениот аеродром. Ако бројот на движења на таквиот аеродром го надминува бројот предвиден во член 4(3б) од Регулотива (ЕЗ) бр. 216/2008 за последните три последователни години, таа ја известува Агенцијата и го повлекува иземањето.

3. Комисијата може во секое време да одлучи да не дозволи изземање во следниве случаи:

(а) не се исполнети општите цели за безбедност од Регулатива (ЕЗ) бр. 216/2008;

(б) соодветните вредности за движење на патници и товар се надминати во последните три последователни години;

(в) изземањето не е во согласност со друго соодветно законодавство на ЕУ.

4. Ако Комисијата одлучи дека дадено изземање не е дозволено, засегнатата земја-членка го повлекува изземањето.

Член 6

Замена на уверенија

1. Уверенијата издадени од надлежниот орган пред 31 декември 2014 година врз основа на националните законодавства остануваат важечки додека не се издадат во согласност со овој член, или ако не се издадат такви уверенија - до 31 декември 2017 година.

2. Пред крајот на периодот наведен во став 1, надлежниот орган издава сертификати за аеродроми и оператори на аеродроми доколку се исполнети следниве услови:

(а) основата за сертификација на даден аеродром наведен во Анекс II е утврдена со примена на спецификациите за сертификација издадени од Агенцијата, вклучувајќи ги сите случаи на еквивалентно ниво на безбедност и посебните услови кои се утврдени и документирани;

(б) имателот на уверението ја докажува усогласеноста со спецификациите за сертификација кои се различни од националните услови според кои е издадено постојното уверение;

(в) имателот на уверение ја докажува усогласеноста со условите од Регулатива (ЕЗ) бр. 216/2008 и правилата за спроведување кои се применуваат за неговата организација и работа и се различни од националните услови според кои е издаден постојното уверение.

3. По пат на отстапување од став 2 точка (б), надлежниот орган може да одлучи да го одбие докажувањето на усогласеност доколку смета дека тоа докажување претставува неоправдан или несразмерен напор.

4. Надлежниот орган води евиденција на документите поврзани со постапката за замена на уверенија за најмалку пет години.

Член 7

Отстапувања од спецификациите за сертификација

1. До 31 декември 2024 година, надлежниот орган може да прифати барања за издавање на уверение кои вклучуваат отстапувања од спецификациите за сертификација издадени од Агенцијата, доколку се исполнети следниве услови:

- (а) отстапувањата не се квалификуваат како случај на еквивалентно ниво на безбедност според ADR.AR.C.020, ниту како случај на посебни услови според ADR.AR.C.025 од Анекс II кон оваа регулатива;
- (б) отстапувањата постоеле пред влегувањето во сила на оваа регулатива;
- (в) при овие отстапувања се исполнети основните услови од Анекс Va кон Регулотива (ЕЗ) бр. 216/2008, дополнети со мерки за ублажување и корективни активности, како што е соодветно;
- (г) извршена е дополнителна проценка на безбедноста за секое отстапување.

2. Надлежниот орган ги составува доказите кои помагаат во исполнување на условите наведени во став 1 во Документот за прифаќање на отстапувања и за преземените активности (DAAD). DAAD се приложува кон сертификатот. Надлежниот орган го определува периодот на важење на DAAD.

3. Операторот на аеродром и надлежниот орган проверуваат дали условите наведени во став 1 продолжуваат да се исполнуваат. Ако тоа не е случај, DAAD се изменува, прекинува или повлекува.

Член 8

Заштита на околината на аеродромот

1. Земјите-членки обезбедуваат консултации во однос на влијанието врз безбедноста на објектите кои се предлага да бидат изградени во рамките на површините за ограничување на препреки и површините за заштита од препреки, како и на други површини поврзани со аеродромот.

2. Земјите-членки обезбедуваат консултации во однос на влијанието врз безбедноста на објектите кои се предлага да бидат изградени надвор од рамките на површините за ограничување на препреки и површините за заштита од препреки, како и на други површини поврзани со аеродромот и кои ја надминуваат висината утврдена од земјите-членки.

3. Земјите-членки обезбедуваат координација на заштитата на аеродромите кои се наоѓаат во близина на националните граници со други земји-членки.

Член 9

Следење на околината на аеродроми

Земјите-членки обезбедуваат дека се вршат консултации со поглед на човековите активности и користење на земјиште, како на пример:

- (а) секој развој или промена во користењето на земјиштето во зоната на аеродромот;
- (б) секој развој што може да доведе до турбуленции предизвикани од препреки кои можат да бидат опасни за воздухопловните операции;
- (в) употребата на опасни, збунувачки или лажни светла;
- (г) користењето на силно рефлектирачки површини кои можат да предизвикаат заслепеност;
- (д) создавањето на области кои можат да поттикнат активност на диви животни што го загрозува работењето на воздухопловите;
- (ѓ) извори на невидливо зрачење или присуство на подвижни или неподвижни објекти кои можат да го попречат или негативно да влијаат на функционирањето на системите за воздухополовна комуникација, навигација и надзор.

Член 10

Управување со опасности кои произлегуваат од диви животни

1. Земјите-членки обезбедуваат дека опасностите кои произлегуваат од налет на диви животни се оценуваат преку:
 - (а) воспоставувањето на национална постапка за евидентирање и известување за налет на диви животни на воздухоплови;
 - (б) собирањето на информации од операторите на воздухоплови, персоналот на аеродромот и други извори за присуството на диви животни кои претставуваат потенцијална опасност за работата на воздухопловите и
 - (в) тековното оценување на опасностите кои произлегуваат од диви животни, а го спроведува надлежен персонал.
2. Земјите-членки обезбедуваат дека извештаите за удари на диви животни се собираат и проследуваат на ИКАО за да бидат вклучени во базата на податоци за удари со птици на ИКАО (IBIS).

Член 11

Влегување во сила и примена

1. Оваа регулатива влегува во сила на дваесеттиот ден по денот на нејзиното објавување во *Службениот весник на Европската унија*.
2. Надлежните органи кои се занимаваат со сертификација и надзор на аеродромите, операторите на аеродромите и давателите на услуги за управување на платформа ги исполнуваат условите утврдени во Анекс II кон оваа регулатива пред 31 декември 2017 година.

3. Анекси III и IV се применуваат за аеродромите сертифицирани во согласност со член 6 од датумот на издавање на сертификатот.

4. Аеродромите за кои постапката за сертификација е започната пред 31 декември 2014 година, но кои не добиле сертификат до тој датум, добиваат сертификат само ако ги исполнуваат условите од оваа регулатива.

5. Точка ADR.AR.C.050 и точка ADR.OR.B.060 од Анекси II и III кон оваа регулатива се применуваат од датумот на влегување во сила на правилата за спроведување во однос на обезбедувањето на услуги за управување на платформа. Точка ADR.AR.A.015 од Анекс II и точка ADR.OR.A.015 од Анекс III се применуваат за даватели на услуги за управување на платформа од датумот на влегување во сила на правилата за спроведување во однос на обезбедувањето на услуги за управување на платформа.

Оваа регулатива е целосно обврзувачка и директно применлива во сите земји-членки.

Брисел, 12 февруари 2014 година.

За Комисијата

Претседател

Жозе Мануел БАРОСО

АНЕКС I

Дефиниции на термините кои се користат во Анекси од II до IV

За целите на оваа регулатива се применуваат следниве дефиниции:

- (1) „Прифатливи методи за утврдување на усогласеност (АМС)“ се незадолжителни стандарди донесени од Агенцијата за опишување на начините за постигнување усогласеност со Регулотива (ЕЗ) бр. 216/2008 и правилата за нејзино спроведување;
- (2) „расположлива должина на полетно – слетната патека за прекинатото полетување (ASDA)“ е должината за залет при полетување и должината за сопирање на полетно-слетната патека, доколку постои;
- (3) „услуга за контрола на аеродром“ е услуга на контрола на летање (АТС) за движење на аеродром;
- (4) „опрема за аеродром“ е опрема, апарати, прибор, софтвер или помошен прибор кои се користат или кои се наменети да придонесат во работењето на воздухоплови на аеродромот;
- (5) „воздухопловни податоци“ се збир од воздухопловни факти, концепти или инструкции во форма погодна за комуникација, толкување или обработка;
- (6) „служба за воздухопловно информирање“ е служба воспоставена во определена област на покриеност со цел обезбедување воздухопловни информации и податоци потребни за безбедноста, редовноста и ефикасноста на воздухопловната навигација;
- (7) „служби за воздухопловна навигација“ се службите за воздушниот сообраќај; комуникација, навигација и надзор; метеоролошки услуги за воздухопловна навигација и службата за воздухопловно информирање;
- (8) „услуги/служби во воздушниот сообраќај“ се различни услуги за давање информации за летот, служби за тревожење, консултантски услуги во областа на воздушниот сообраќај и услуги за контрола на летање (зони, приод и услуги за контрола на аеродромот);
- (9) „услуга/служба за контрола на летање (АТС)“ е услуга со цел:
 1. спречување на судир:
 - помеѓу воздухоплови и
 - на површината за маневрирање - помеѓу воздухоплови и препреки и
 2. овозможување и одржување на уреден проток на воздушен сообраќај;
- (10) „стојалиште/ место за паркирање на воздухоплов“ е определено

подрачје од платформата наменето за паркирање на воздухоплови;

(11) „*линија за возење на местото за паркирање на воздухопловите*“ е дел од платформата кој е означен како линија на патеката за возење и е наменет исклучиво за обезбедување приод на воздухопловот до местото за паркирање;

(12) „*алтернативни методи за утврдување на усогласеност*“ се оние кои претставуваат алтернатива на постојните прифатливи начини за усогласеност или оние кои нудат нови можности за постигнување усогласеност со Регулатива (ЕЗ) бр. 216/2008 и правилата за нејзино спроведување за кои недостасуваат соодветни прифатливи методи за утврдување на усогласеност донесени од Агенцијата;

(13) „*служба за тревожење*“ е служба обезбедена со цел известување на соодветните организации во врска со воздухоплови кои имаат потреба од помош за барање и спасување и, според потребите, за помош на тие организации;

(14) „*патека за возење на платформата*“ е дел од системот патеки за возење на платформата и е наменет да обезбеди рути за возење на платформата;

(15) „*простор без препреки*“ е одредена правоаголна површина на земја или вода која е под контрола на соодветниот субјект, избран или подготвен како соодветна површина над која авионот може да изврши дел од првичното кревање до одредена висина;

(16) „*опасни материји*“ се предмети или супстанции кои можат да претставуваат ризик за здравјето, безбедноста, имотот или животната средина и кои се присутни во списокот на опасни материји во техничките инструкции или кои се класифицирани како такви во согласност со овие технички инструкции;

(17) „*квалитет на податоци*“ е степенот или нивото на доверба дека доставените податоци ги исполнуваат условите на корисниците на податоци во однос на точноста, резолуцијата и интегритетот;

(18) „*прогласени должини*“ се:

- „расположива должина на полетно-слетна патека за залет при полетување (TORA)“;

- „расположива должина на полетно-слетна патека за полетување (TODA)“;

- „расположива должина на полетно-слетната патека за прекинатото полетување (ASDA)“;

- „расположива должина на полетно-слетна патека за слетување (LDA)“;

(19) „*информации за лет*“ е услуга која има за цел давање совети и информации корисни за безбедно и ефикасно одвивање на летовите;

(20) „*начела на човечкиот фактор*“ се начела кои се применуваат во

воздухопловно проектирање, сертификација, обука, работење и одржување и преку кои се цели кон постигнување безбедна врска помеѓу човекот и другите компоненти, земајќи го предвид аспектот на човечка изведба;

(21) „човечка изведба“ се човековите можности и ограничувањата кои влијаат на безбедноста и ефикасноста на извршувањето на воздухопловните активности;

(22) „полетно-слетна патека за слетување по инструменти“ е една од следниве видови полетно-слетни патеки наменети за операции на воздухоплови кои вршат приод по инструменти:

1. „полетно-слетна патека за непрецизен приод“: полетно-слетна патека за слетување по инструменти, опремена со визуелни и невизуелни помошни средства, која овозможува насочување на воздухопловот, соодветно барем за приод по правец;

2. „полетно-слетна патека за прецизен приод, категорија I“: полетно-слетна патека за слетување по инструменти, опремена со невизуелни и визуелни помошни средства, наменета за операции на висина на донесување одлука (DH) не помала од 60 m (200 ft) и видливост не помала од 800 m или видливост по должина на полетно-слетната патека (RVR) не помала од 550 m.

3. полетно-слетна патека за прецизен приод, категорија II“: полетно-слетна патека за слетување по инструменти, опремена со невизуелни и визуелни помошни средства, наменета за операции на висина на донесување одлука (DH) помала од 60 m (200 ft), но не помала од 30 m (100 ft) и видливост по должина на полетно-слетната патека (RVR) не помала од 300 m.

4. „полетно-слетна патека за прецизен приод, категорија III“: полетно-слетна патека за слетување по инструменти, опремена со невизуелни и визуелни помошни средства до и долж површината на полетно-слетната патека и:

A. наменета за операции со висина за донесување одлука (DH) помала од 30 m (100 ft) или без ограничувања на висината на донесување одлуки и со видливост по должина на полетно-слетната патека (RVR) не помала од 175 m или

B. наменета за операции со висина за донесување одлука (DH) помала од 15 m (50 ft) или без ограничувања на висината на донесување одлуки и со видливост по должина на полетно-слетната патека (RVR) помала од 175 m, но не помала од 50 m или

B. наменета за операции без ограничување на висината за донесување одлука (DH) и на видливоста по должина полетно-слетната патека (RVR);

(23) „интегритет“ е степенот на увереност дека дадени воздухопловни податоци и нивната вредност не биле изгубени или изменети од моментот на настанување на податоците или од моментот на нивната дозволена промена;

(24) „расположлива должина на полетно-слетна патека за слетување (LDA)“ е должината на полетно-слетната патека, која е наведена како достапна и погодна за

движење на авионот по земја при слетување;

(25) „*постапки при намалена видливост*“ се постапки кои се применуваат на аеродром заради гарантирање безбедни операции при приод на категории пониски од стандардната категорија I, категории кои не се од стандардната категорија II, приоди од категории II и III и полетување при намалена видливост;

(26) „*полетување при намалена видливост (LVTO)*“ е полетување при видливост по должина на полетно-слетната патека (RVR) под 400 m, но не помала од 75 m;

(27) „*операција на категорија пониска од стандардната категорија I*“ е приод по инструменти и слетување на категорија I со висина на донесување одлука (DH) применлива за категорија I и со видливост по должина на полетно-слетната патека (RVR) помала од онаа која нормално би се поврзала со применливата висина на донесување одлука (DH), но не помала од 400 m;

(28) „*површина за маневрирање*“ е делот од аеродромот наменет за полетување, слетување и движење на воздухоплови, со исклучок на платформи;

(29) „*метеоролошки служби*“ се оние уреди и услуги кои на воздухопловите им обезбедуваат метеоролошки прогнози, инструкции и набљудувања, како и други метеоролошки информации и податоци кои земјите ги обезбедуваат за употреба во воздухопловството;

(30) „*маркер*“ е предмет поставен над нивото на земјата со цел обележување на препрека или означување на граница;

(31) „*обележување*“ е симбол или група од симболи на просторот за движење со цел обезбедување воздухопловни информации;

(32) „*простор за движење*“ е делот од аеродромот наменет за полетување, слетување и движење на воздухоплови, кој се состои од површина за маневрирање и платформа/-и;

(33) „*навигациски услуги*“ се оние уреди и услуги кои на воздухопловите им обезбедуваат информации за локацијата и времето;

(34) „*полетно-слетна патека за слетување без инструменти*“ е полетно-слетна патека наменета за операција на воздухоплов кој врши приод без инструменти;

(35) „*операција на категорија различна од стандардната категорија II*“ е прецизен приод по инструмент и слетување со користење на ILS или MLS, при што не функционираат некои или сите елементи на светлосниот систем за прецизен приод од категорија II, и кај:

- висина на донесување одлука (DH) под 200 ft, но не помала од 100 ft и
- видливост по должина на патеката (RVR) не помала од 350 m;

(36) „*цикрус на планирање на надзорот*“ е период во кој се

проверува постојаната усогласеност;

(37) *„патека за возење за брзо излегување“* е патека поврзана со полетно-слетната патека и наменета да овозможи авионите кои слетуваат да ја напуштат полетно-слетната патека со поголема брзина отколку на останатите излези од полетно-слетната патека и со тоа да се намали заземеноста на полетно-слетната патека;

(38) *„полетно-слетна патека“* е одреден правоаголен дел од аеродромот на земја, подготвен за полетување и слетување на воздухоплови;

(39) *„тип на полетно-слетна патека“* е полетно-слетна патека за слетување по инструменти или полетно-слетна патека без инструмент;

(40) *„видливост по должина на полетно-слетна патека (R V R)“* е опсегот над кој пилотот на воздухопловот на централната линија на полетно-слетната патека може да ги види ознаките на површината на полетно-слетната патека или светлата за означување на полетно-слетната патека или идентификување на централната линија на полетно-слетната патека;

(41) *„систем за управување со безбедноста“* е систематски приод за управување со оперативната безбедност, вклучувајќи ги потребните организациски структури, одговорности, политики и постапки;

(42) *„продолжеток за запирање“* е одредена правоаголна зона на земја на крајот на достапната должина за полетување, припремена како зона каде воздухопловот може да запре во случај на откажување од полетување;

(43) *„расположива должина на полетно-слетна патека за полетување (T O D A)“* е должината за залет при полетување плус должината на просторот без препреки, доколку постои;

(44) *„расположива должина на полетно-слетна патека за залет при полетување (T O R A)“* е должината на полетно-слетната патека, која е наведена како достапна и погодна за движење на авионот по земја при полетување;

(45) *„патека за возење“* е одредена патека на аеродром на земја наменета за возење на воздухопловите како врска помеѓу делови на аеродромот, вклучувајќи:

- *линија за возење на местото за паркирање на воздухопловите,*
- патеки за возење на платформа,
- патека за возење за брзо излегување;

(46) *„технички инструкции“* е последното применливо издание на „Техничките упатства за безбеден превоз на опасни материи по воздушен пат“ (Doc 9284-AN/905), вклучувајќи дополнувања и додатоци одобрени и објавени од страна на Меѓународната организација за цивилно воздухопловство.

(47) *„услови на уверението“* се следниве:

- индикатор на ICAO за локација,
- услови за работа (VFR/IFR, ден/ноќ),
- полетно-слетна патека - прогласени должини,
- тип/-ови на полетно-слетни патеки и обезбедени периоди,
- референтен код на аеродромот,
- опсег на операциите на воздухоплови со повисок референтен код на аеродромот,
- обезбедување услуги за управување на платформата (да/не),
- спасително и противпожарно ниво на заштита;

(48) „*визуелни помагала*“ се индикатори и уреди за сигнализирање, ознаки, светла, знаци и маркери или комбинација од нив.

АНЕКС II

Дел „Барања за органот - Аеродроми“ (Дел ADR.AR)

ПОДДЕЛ А - ОПШТИ УСЛОВИ (ADR.AR.A)

ADR.AR.A.001 Опсег

Овој анекс ги утврдува барањата за надлежните органи кои се занимаваат со сертификација и надзор на аеродромите, операторите на аеродром и давателите на услуги за управување со платформа.

ADR.AR.A.005 Надлежен орган

Надлежниот орган назначен од земјата-членка на чија територија се наоѓа аеродромот е одговорен за:

- (а) сертификација и надзор на аеродромите и операторите на аеродроми;
- (б) надзор на давателите на услуги за управување со платформа.

ADR.AR.A.010 Документација за надзор

(а) Надлежниот орган на својот соодветен персонал му ги обезбедува неопходните законодавни акти, стандарди, правила, технички публикации и поврзани документи за да можат тие да ги извршуваат своите задачи и обврски.

(б) Надлежниот орган обезбедува приод до законодавни акти, стандарди, правила, технички публикации и поврзани документи на операторите на аеродроми и други заинтересирани страни за да ја олесни усогласеноста со применливите услови.

ADR.AR.A.015 Метод за утврдување на усогласеност

(а) Агенцијата изработува прифатливи методи за утврдување на усогласеност (АМС) кои можат да бидат употребени за утврдување на усогласеноста со Регулатива (ЕЗ) бр. 216/2008 и правилата за нејзино спроведување. Ако е постигнат прифатлив метод за утврдување на усогласеност со прифатливите услови тогаш се исполнети и соодветните услови од правилата за спроведување.

(б) За утврдување на усогласеноста со правилата за спроведување можат да се користат и алтернативни методи за утврдување на усогласеност.

(в) Надлежниот орган воспоставува систем со кој постојано проценува дали алтернативните метод за утврдување на усогласеност, кои ги користи тој, операторите на аеродроми или давателите на услуги за управување со платформа кои се наоѓаат под негов надзор, гарантираат усогласеност со Регулатива (ЕЗ) бр. 216/2008 и правилата за нејзино спроведување.

(г) Надлежниот орган врши проценка на сите алтернативни методи за утврдување на усогласеност, предложени од даден оператор на аеродром или давател на услуги за управување со платформа во согласност со ADR.OR.A.015, преку анализа на доставената документација и, доколку смета дека е потребно, врши проверка на

операторот на аеродром, аеродромот или давателот на услуги за управување со платформа.

Ако надлежниот орган утврди дека алтернативните методи за утврдување на усогласеност предложени од операторот на аеродром или давател на услуги за управување со платформа се во согласност со правилата за спроведување, тој без одложување:

(1) го известува подносителот на барање дека алтернативните методи за утврдување на усогласеност може да се применат и, доколку е соодветно, соодветно го менува сертификатот или одобрувањето на подносителот;

(2) ја информира Агенцијата за нивната содржина, вклучувајќи копии од сите соодветни документи;

(3) ги информира другите земји-членки за алтернативните методи за утврдување на усогласеност кои биле прифатени и

(4) ги информира останатите сертифицирани аеродроми лоцирани на територијата на земјата-членка на надлежниот орган, во зависност од случајот.

(д) Ако самиот надлежен орган користи алтернативни методи за утврдување на усогласеност за постигнување усогласеност со Регулатива (ЕЗ) бр. 216/2008 и правилата за нејзино спроведување, тогаш тој:

(1) ги става на располагање на операторите на аеродроми и давателите на услуги за управување со платформа кои се наоѓаат под негов надзор и

(2) без одложување ја известува Агенцијата.

Надлежниот орган ѝ обезбедува на Агенцијата целосен опис на алтернативните методи за утврдување на усогласеност, вклучувајќи ги сите ревизии на постапките кои можат да бидат од значење, како и проценка која покажува дека се исполнети правилата за спроведување.

ADR.AR.A.025 Информирање на Агенцијата

(а) Надлежниот орган веднаш ја известува Агенцијата доколку постојат сериозни проблеми со спроведувањето на Регулатива (ЕЗ) бр. 216/2008 и правилата за нејзино спроведување.

(б) Надлежниот орган ѝ обезбедува на Агенцијата информации од значење за безбедноста, содржани во извештаите за појавите кои ги добил.

ADR.AR.A.030 Итен одговор на проблем поврзан со безбедноста

(а) Без да е во спротивност со Директива 2003/42/ЕЗ на Европскиот парламент и на Советот¹, надлежниот орган воведува систем за соодветно собирање, анализирање и ширење на информации поврзани со безбедноста.

¹ Сл. весник L 167, 4.7.2003 година, стр.23.

(б) Агенцијата воведува систем за соодветно анализирање на секоја добиена информација што се однесува на безбедноста и без одложување ја доставува до земјите-членки и Комисијата, вклучувајќи препораки или корективни активности кои се преземаат, потребни за да реагираат навремено на проблем поврзан со безбедноста кој вклучува аеродроми, оператори на аеродроми и даватели на услуги за управување со платформа, кои подлежат на Регулатива (ЕЗ) бр. 216/2008 и правилата за нејзино спроведување.

(в) По добивањето на информациите наведени во точки (а) и (б), надлежниот орган презема соодветни мерки за решавање на проблемот поврзан со безбедноста, вклучувајќи го и издавањето упатства за безбедност во согласност со ADR.AR.A.040.

(г) За мерките преземени во согласност со точка (в) веднаш се известуваат операторите на аеродроми и давателите на услуги за управување со платформа кои се во согласност со Регулатива (ЕЗ) бр. 216/2008 и правилата за нејзино спроведување. Надлежниот орган ја известува и Агенцијата за овие мерки, а кога се потребни заеднички активности, ги известува и останатите засегнати земји-членки.

ADR.AR.A.040 Директиви за безбедност

(а) Надлежниот орган издава директива за безбедност ако утврдил дека постои можност за загрозување на безбедноста, што бара итна акција, вклучувајќи докажување на усогласеност со секоја изменета или дополнителна спецификација за сертификација утврдена од Агенцијата која надлежниот орган ја смета за неопходна.

(б) Директивата за безбедност се испраќа на засегнатите оператори на аеродром или даватели на услуги за управување со платформа, според случајот, и ги содржи барем следниве информации:

- (1) состојбата што ја загрозува безбедноста;
- (2) конструкцијата, опремата или операцијата засегнати од состојбата;
- (3) потребните активности и нивната оправданост, вклучувајќи ги изменетите или дополнителните спецификации за сертификација кои се исполнуваат;
- (4) рокот за усогласување со потребните активности и
- (5) датумот на нејзиното влегување во сила.

(в) Надлежниот орган испраќа копија од директивата за безбедност на Агенцијата.

(г) Надлежниот орган ја проверува усогласеноста на операторите на аеродроми и давателите на услуги за управување на платформа со применливите директиви за безбедност.

ПОДДЕЛ В - УПРАВУВАЊЕ (ADR.AR.B)

ADR.AR.B.005 Систем за управување

(а) Надлежниот орган воспоставува и одржува систем за управување, вклучувајќи го најмалку следново:

(1) документирани правила и постапки кои ја опишуваат неговата организација, начини и методи за постигнување усогласеност со Регулатива (ЕЗ) бр. 216/2008 и правилата за нејзино спроведување. Постапките се ажурираат и служат како основни работни документи во рамките на надлежниот орган за сите сродни задачи;

(2) доволно персонал, вклучувајќи инспектори на аеродром, за да може да ги извршува своите задачи и обврски. Овој персонал е квалификуван за вршење на доделените задачи, ги поседува потребните знаења и искуство и добива почетна обука, обука во процесот на работата и повторлива обука која гарантира одржување на неговата стручност. Треба да постои систем за планирање на расположливост на персоналот за да се обезбеди правилно спроведување на сите сродни задачи;

(3) соодветна опрема и канцелариски простор за извршување на доделените задачи;

(4) формален процес за следење на усогласеноста на системот за управување со соодветните услови и соодветните постапки, вклучувајќи воведување на процес на внатрешна ревизија и процес на управување со ризикот во областа на безбедноста.

(б) За секоја област на активност вклучена во системот за управување, надлежниот орган определува едно или повеќе лица кои ја носат целата одговорност за управување со соодветните задачи.

(в) Надлежниот орган воспоставува постапки за учество во меѓусебна размена на сите потребни информации и за помагање на други засегнати надлежни органи.

ADR.AR.V.010 Доделување задачи на квалификувани субјекти

(а) Задачи поврзани со првичната сертификација или тековниот надзор на лицата или организациите кои се предмет на Регулатива (ЕЗ) бр. 216/2008 и правилата за нејзино спроведување се доделуваат од страна на земјите-членки само на квалификувани субјекти. При доделувањето задачи, надлежниот орган обезбедува дека:

(1) постои функционален систем за првично и периодично оценување на усогласеноста на квалификуваниот субјект со Анекс V кон Регулатива (ЕЗ) бр. 216/2008;

системот и резултатите од оценките се документираат;

(2) е склучен документиран договор со квалификуваниот субјект, одобрен и од двете страни на соодветното управувачко ниво, кој јасно ги определува:

(i) задачите кои треба да се извршат;

(ii) декларациите, извештаите и евиденцијата кои треба да се достават;

- (iii) техничките услови кои треба да се почитуваат при извршувањето на овие задачи;
- (iv) соодветното подрачје на одговорност и
- (v) заштитата на информации при извршување на овие задачи.

(б) Надлежниот орган обезбедува дека процесот на внатрешна ревизија и процесот за управување со ризик за безбедноста, кои се бараат според ADR.AR.B.005(a)(4), ги опфаќаат сите задачи за сертификација и постојан надзор кои се извршуваат во негово име.

ADR.AR.B.015 Промени во системот за управување

(а) Надлежниот орган има систем за утврдување на промените кои влијаат на неговата способност да ги извршува своите задачи и обврски утврдени во Регулатива (ЕЗ) бр. 216/2008 и правилата за нејзино спроведување. Овој систем му овозможува да презема дејства, според случајот, за да се обезбеди дека системот за управување и понатаму е соодветен и ефикасен.

(б) Надлежниот орган го ажурира својот систем за управување за навремено да влијае на секоја промена на Регулатива (ЕЗ) бр. 216/2008 и правилата за нејзино спроведување, со цел да се обезбеди ефикасно спроведување.

(в) Надлежниот орган ја известува Агенцијата за промените кои влијаат на неговата способност да ги извршува своите задачи и обврски утврдени во Регулатива (ЕЗ) бр. 216/2008 и правилата за нејзино спроведување.

ADR.AR.B.020 Водење евиденција

(а) Надлежниот орган воспоставува систем за водење евиденција кој обезбедува соодветно чување, приод и можност за сигурно следење на:

- (1) документираните правила и постапки на системот за управување;
- (2) обуки, квалификации и овластувања на неговиот персонал;
- (3) доделувањето на задачи на квалификувани субјекти, опфаќајќи ги елементите потребни според ADR.AR.B.010, како и деталните информации за доделените задачи;
- (4) процесот на сертификација и постојан надзор на аеродромите и операторите на аеродроми;
- (5) процесот на пријавување и постојан надзор на вршителите на услуги за управување на платформа;
- (6) документацијата за случаи на еквивалентно ниво на безбедност и посебни услови содржани во основата за сертификација, како и сите документи за прифаќање на отстапувања и за преземените активности (DAAD);
- (7) оценувањето и известувањето на Агенцијата за алтернативните методи за

утврдување на усогласеност предложени од операторите на аеродроми и давателите на услуги за управување со платформа, како и проценувањето на алтернативните методи за утврдување на усогласеност кои ги користи самиот надлежен орган;

(8) наодите, корективните активности и датумот на завршување на активностите, како и направените согледувања;

(9) преземените мерки за спроведување;

(10) информациите за безбедноста и последователните мерки;

(11) користењето на одредбите за флексибилност во согласност со член 14 од Регулатива (ЕЗ) бр. 216/2008.

(б) Надлежниот орган води список на сите сертификати кои тој ги издал и на сите изјави кои ги добил.

(в) Евиденцијата поврзана со сертификацијата на аеродроми и оператори на аеродроми или изјавите на даватели на услуги за управување на платформа се чуваат за периодот на валидност на сертификатите или изјавите, како што е соодветно.

(г) Евиденцијата поврзана со точки од (а)(1) до (а)(3) и точки од (а)(7) до (а)(11) се чуваат за период од најмалку пет години, во согласност со применливите закони за заштита на податоци.

ПОДДЕЛ С - НАДЗОР, СЕРТИФИКАЦИЈА И СПРОВЕДУВАЊЕ (ADR.AR.C)

ADR.AR.C.005 Надзор

(а) Надлежниот орган ги проверува:

(1) усогласеноста со основата за сертификација и сите услови применливи за аеродромите и операторите на аеродроми пред издавањето на одобрение или сертификат;

(2) постојаната усогласеност со основата за сертификација и условите применливи за аеродромите и операторите на аеродроми или давателите на услуги за управување со платформа кои подлежат на обврската да дадат изјава и

(3) примената на соодветни мерки за безбедност, како што е дефинирано во ADR.AR.A.030(в) и (г).

(б) Оваа проверка:

(1) е поддржана од документација која е специјално наменета да му обезбеди на персоналот кој е одговорен за контрола на безбедноста насоки за извршување на неговите функции;

(2) им ги обезбедува на засегнатите оператори на аеродроми и даватели на

услуги за управување на платформа резултатите од активностите за контрола на безбедноста;

(3) се базира на ревизии и инспекции, вклучувајќи ненајавени инспекции, кога е применливо, и

(4) му ги обезбедува потребните докази на надлежниот орган, во случај да се потребни дополнителни активности, вклучувајќи ги мерките предвидени во ADR.AR.C.055.

(в) Обемот на надзорот е во согласност со резултатите од претходните надзорни активности и со утврдените приоритети во однос на безбедноста.

(г) Надлежниот орган ја собира и обработува секоја информација која се смета за корисна од гледна точка на надзор, вклучувајќи ненајавени инспекции, кога е соодветно.

(д) Во рамките на своите овластувања за вршење надзор, надлежниот орган може да одлучи, во согласност со ADR.OPS.B.075, да побара претходно одобрување за секакви препреки, изградба и други активности во границите на зоните набљудувани од операторот на аеродром, кои би можеле да ја загрозат безбедноста и да влијаат негативно врз работењето на аеродромот.

ADR.AR.C.010 Програма за надзор

(а) За секој оператор на аеродром и давател на услуги за управување со платформа кои ги пријавуваат своите активности кај надлежниот орган, надлежниот орган:

(1) воспоставува и одржува програма за надзор која ги опфаќа активностите за надзор кои се бараат според ADR.AR.C.005;

(2) применува соодветен циклус на планирање на надзорот кој не надминува 48 месеци.

(б) Во рамките на секој циклус на планирање на надзорот, програмата за надзор вклучува ревизии и инспекции, вклучувајќи ненајавени инспекции, кога е соодветно.

(в) Програмата за надзор и циклусот на планирање на надзорот го одразуваат нивото на безбедност на операторот на аеродром и изложеноста на ризик на аеродромот.

(г) Програмата за надзор вклучува евиденција на датумите за кои се планирани ревизии и инспекции и датумите на кои ревизиите и инспекциите се спроведени.

ADR.AR.C.015 Започнување на процесот на сертификација

(а) По добивањето на барање за првично издавање на сертификат, надлежниот орган прави проценка на барањето и ја проверува усогласеноста со применливите услови.

(б) Во случај на постоен аеродром, надлежниот орган ги пропишува условите под кои операторот на аеродром ќе функционира во текот на периодот на сертификација,

освен ако надлежниот орган не одлучи дека функционирањето на аеродромот треба привремено да се прекине. Надлежниот орган го информира операторот на аеродром за очекуваниот распоред за процесот на сертификација и ја завршува сертификацијата во најкраток можен рок.

(в) Надлежниот орган ја воспоставува основата за сертификација и го известува барателот во согласност со ADR.AR.C.020.

ADR.AR.C.020 Основа за сертификација

Основата за сертификација се утврдува и соопштува на барателот од страна на надлежниот орган и се состои од:

(а) спецификации за сертификација издадени од Агенцијата, кои надлежниот орган ги смета за применливи за дизајнот и видот на работата на аеродромот и кои се во сила од датумот на поднесување на барањето за овој сертификат, освен ако:

(1) барателот одлучи да ги прифати измените кои подоцна влегуваат во сила или

(2) надлежниот орган смета дека е потребно усогласување со таквите измени кои подоцна влегуваат во сила;

(б) сите одредби за кои е прифатено еднакво ниво на безбедност од страна на надлежниот орган, што треба да се докаже од подносителот; како и

(в) сите посебни услови пропишани во согласност со ADR.AR.C.025 кои надлежниот орган смета дека треба да бидат вклучени во основата за сертификација.

ADR.AR.C.025 Посебни услови

(а) Надлежниот орган пропишува посебни детални технички спецификации, наречени посебни услови, за аеродром, ако поврзаните спецификации за сертификација издадени од Агенцијата и наведени во точка ADR.AR.C.020(а) се незадоволителни или несоодветни за обезбедување усогласеност со основните услови од Анекс Va кон Регулатива (ЕЗ) бр. 216/2008 бидејќи:

(1) спецификациите за сертификација не можат да бидат исполнети поради физички, топографски или слични ограничувања поврзани со локацијата на аеродромот;

(2) аеродромот поседува нови или необични конструктивни карактеристики или

(3) искуството од работењето на овој аеродром или други аеродроми со слични конструктивни карактеристики покажува дека безбедноста може да биде загрозувана.

(б) Посебните услови содржат такви технички спецификации, вклучувајќи ограничувања и постапки кои треба да се почитуваат, кои надлежниот орган ги смета за неопходни за обезбедување усогласеност со основните услови утврдени во Анекс Va кон Регулатива (ЕЗ) бр. 216/2008.

ADR.AR.C.035 Издавање сертификати

- (а) Надлежниот орган може да побара секакви инспекции, испитувања, проценки на безбедноста или вежби за кои смета дека се потребни пред да го издаде сертификатот.
- (б) Надлежниот орган издава:
 - (1) единствен сертификат за аеродром или
 - (2) два одделни сертификати, еден за аеродромот и еден за операторот на аеродромот.
- (в) Надлежниот орган го/ги издава сертификатот/-ите предвиден/-и во точка (б) ако операторот на аеродромот му докаже на надлежниот орган задоволителна усогласеност со ADR.OR.B.025 и ADR.OR.E.005.
- (г) Сертификатот ја вклучува основата за сертификација на аеродромот, прирачникот за аеродром и, доколку е соодветно, сите други услови за работа или ограничувања пропишани од страна на надлежниот орган, како и сите документи за прифаќање на отстапувања и за преземените активности (DAAD).
- (д) Сертификатот се издава на неопределено време. Бенефициите од активностите, кои операторот на аеродром е одобрен да ги врши, се прецизираат во условите на сертификатот кои се приложени.
- (ѓ) Кога обврските се доделуваат на други соодветни организации, тие треба да бидат јасно утврдени и наведени.
- (е) Наодите, различни од оние на ниво 1, кои не се затворени пред датумот на сертификација, се оценуваат во однос на безбедноста и, доколку е потребно, се ублажуваат, а надлежниот орган одобрува план со корективни активности за затворање на наодите.
- (ж) За да му се овозможи на операторот на аеродром да воведо промени без претходно одобрение од надлежниот орган, во согласност со ADR.OR.B.040(г), надлежниот орган одобрува постапка која го дефинира опсегот на таквите промени и опишува како тие ќе се управуваат и објавуваат.

ADR.AR.C.040 Промени

- (а) По добивање барање за промена во согласност со ADR.OR.B.40, за која е потребно претходно одобрение, надлежниот орган врши проценка на барањето пред да издаде одобрение и, доколку е соодветно, го известува операторот на аеродром за:
 - (1) применливите спецификации за сертификација, издадени од Агенцијата, кои се применуваат за предложената промена и се во сила од датумот на поднесување на барањето, освен ако:
- (а) барателот одлучи да ги прифати измените кои подоцна влегуваат во сила или
- (б) надлежниот орган смета дека е потребно усогласување со таквите измени кои

подоцна влегуваат во сила;

(2) секоја друга спецификација за сертификација издадена од Агенцијата, која надлежниот орган ја смета за директно поврзана со предложената промена;

(3) секој посебен услов и измена на посебни услови пропишани од надлежниот орган, во согласност со точка ADR.AR.C.025, кои надлежниот орган ги смета за неопходни и

(4) изменетата основа за сертификација, ако на неа влијае предложената промена.

(б) Надлежниот орган ја одобрува промената ако операторот на аеродромот му докажал на надлежниот орган задоволителна усогласеност со условите наведени во ADR.OR.B.040 и, доколку е применливо, со ADR.OR.E.005.

(в) Ако одобрената промена влијае на условите на сертификатот, надлежниот орган ги менува.

(г) Надлежниот орган ги одобрува условите под кои операторот на аеродром РАБОТИ во текот на промената.

(д) Без да е во спротивност на дополнителните мерки за извршување, ако операторот на аеродром воведо промени кои бараат претходно одобрување, без да има добиено одобрување од надлежниот орган, како што е наведено во точка (а), надлежниот орган ја разгледува потребата од привремено одземање, ограничување или трајно одземање на сертификатот.

(ѓ) За промени кои не бараат претходно одобрување, надлежниот орган врши проценка на информациите обезбедени во известувањето доставено од операторот на аеродромот, во согласност со ADR.OR.B.040(г), за да го провери соодветното управување и усогласување со спецификациите за сертификација и другите соодветни применливи услови. Во случај на несовпаѓање, надлежниот орган:

(1) го известува операторот на аеродром за неусогласеноста и бара дополнителни промени и

(2) во случај на наоди од ниво 1 или ниво 2, делува во согласност со точка ADR.AR.C.055.

ADR.AR.C.050 Изјави на даватели на услуги за управување со платформа

(а) По добивањето на изјава од давател на услуги за управување на платформа кој има намера да обезбеди такви услуги на аеродром, надлежниот орган проверува дали изјавата ги содржи сите потребни информации според Дел-ADR.OR и го потврдува приемот на изјавата пред таа организација.

(б) Ако изјавата не ги содржи потребните информации или ако содржи информации кои покажуваат неусогласеност со применливите услови надлежниот орган го известува давателот на услуги за управување на платформа и операторот на аеродром за неусогласеноста и бара дополнителни информации. Ако е потребно, надлежниот орган врши инспекција на давателот на услуги за управување на

платформа и на операторот на аеродром. Ако неусогласеноста е потврдена, надлежниот орган презема мерки, како што е предвидено во ADR.AR.C.055.

(в) Надлежниот орган води регистар на изјавите на давателите на услуги за управување на платформа под негов надзор.

ADR.AR.C.055 Наоди, набљудување, корективни активности и мерки за извршување

(а) Надлежниот орган за надзор, во согласност со ADR.AR.C.005(а) има систем за анализа на значењето на наодите во однос на безбедноста.

(б) Надлежниот орган издава наоди од ниво 1 доколку се утврди значителна неусогласеност со основата за сертификација на аеродромот, применливите услови од Регулатива (ЕЗ) бр. 216/2008 и правилата за нејзино спроведување во однос на постапките и упатствата на операторот на аеродром или давателот на услуги за управување со платформа или во однос на условите на сертификатот или самиот сертификат или на содржината на изјавата, што доведува до намалување на безбедноста или сериозно ја загрозува безбедноста.

Наодите од ниво 1 вклучуваат:

- (1) неовозможувањето приод на надлежниот орган до објектите на аеродромот и операторот на аеродромот или давателот на услуги за управување со платформа, како што е наведено во ADR.OR.C.015, за време на нормалното работно време и по две писмени услови;
- (2) стекнување или одржување на валидноста на сертификатот преку фалсификување на доставените документирано докази;
- (3) докази за злоупотреба или неовластена употреба на сертификатот и
- (4) недостаток на одговорен раководител.

(в) Надлежниот орган издава наоди од ниво 2 доколку се утврди неусогласеност со основата за сертификација на аеродромот, применливите услови од Регулатива (ЕЗ) бр. 216/2008 и правилата за нејзино спроведување во однос на постапките и упатствата на операторот на аеродром или давателот на услуги за управување со платформа или во однос на условите на сертификатот или самиот сертификат или на содржината на изјавата, што може да ја намали или евентуално да ја загрози безбедноста.

(г) Кога во текот на надзорот или преку други средства се открие одредена неусогласеност, надлежниот орган, без да е во спротивност со дополнителните активности кои се бараат од Регулатива (ЕЗ) бр. 216/2008 и правилата за нејзино спроведување, во писмена форма ги доставува наодите до операторот на аеродром или давателот на услуги за управување на платформа и бара корективна активност за решавање на утврдената неусогласеност.

- (1) Во случај на наоди од ниво 1, надлежниот орган презема итни и соодветни мерки за да ги забрани или ограничи активностите и, ако е потребно, презема мерки за одземање на сертификатот или поништување на изјавата од регистарот, или за ограничување или привремено прекинување на сертификатот

или изјавата, целосно или делумно, во зависност од значењето на наодот, до преземање на корективни активности од страна на операторот на аеродромот или давателот на услуги за управување со платформа.

(2) Во случај на наоди од ниво 2, надлежниот орган:

(а) на операторот на аеродром или давателот на услуги за управување на платформа му обезбедува период за вршење на корективни активности во рамките на соодветен акциски план во зависност од природата на наодот и

(б) го проценува планот за корективни активности и за нивно спроведување, предложен од операторот на аеродром или давател на услуги за управување со платформа, и ги прифаќа овие активности доколку со проценката се заклучи дека тие се доволни за да се решат неусогласеностите.

(3) Ако операторот на аеродром или давателот на услуги за управување на платформа не достави прифатлив план за корективни активности или не преземе корективни активности во рокот одобрен или продолжен од страна на надлежниот орган, нивото на наодот се зголемува на ниво 1 и се преземаат активности утврдени во точка (г)(1).

(4) Надлежниот орган ги евидентира наодите до кои дошол и, кога е применливо, мерките за извршување кои ги применил, како и сите корективни активности и датумот на затворање на наодите.

(д) За случаите за кои не се бараат наоди од ниво 1 или ниво 2, надлежниот орган може да издава забелешки.

АНЕКС III

Дел „Барања за организации - Оператори на аеродроми“ (Дел-ADR.OR)

ПОДДЕЛ А - ОПШТИ БАРАЊА (ADR.OR.A)

ADR.OR.A.005 Опсег

Во овој анекс се утврдуваат условите кои треба да се исполнат од:

- (а) операторот на аеродром кој подлежи на Регулатива (ЕЗ) бр. 216/2008, во однос на неговата сертификација, управување, упатства и други обврски и
- (б) давателите на услуги за управување со платформа.

ADR.OR.A.010 Надлежен орган

За целите на овој дел, надлежниот орган е органот определен од земјата-членка на чија територија се наоѓа аеродромот.

ADR.OR.A.015 Методи за утврдување на усогласеност

- (а) За усогласување со Регулатива (ЕЗ) бр. 216/2008 и правилата за нејзино спроведување, операторите на аеродроми или давателите на услуги за управување на платформа можат да користат алтернативни методи за утврдување на усогласеност донесени од Агенцијата.
- (б) Ако операторот на аеродром или давателот на услуги за управување на платформа сака да користи алтернативна метода за утврдување на усогласеност за прифатливите методи за утврдување на усогласеност (АМС) донесени од Агенцијата за да воспостави усогласеност со Регулатива (ЕЗ) бр. 216/2008 и правилата за нејзино спроведување, пред нивното спроведување тој доставува до надлежниот орган целосен опис на алтернативниот метод за утврдување на усогласеност. Описот ги вклучува сите ревизии во упатствата или постапките кои можат да бидат од значење, како и проценката која покажува дека правилата за спроведување се исполнети.

Операторот на аеродром или давателот на услуги за управување на платформа може да ги воведат овие алтернативни методи за утврдување на усогласеност доколку постои претходно одобрение од надлежниот орган и по приемот на известувањето наведено во ADR.AR.A.015(r).

- (в) Ако услугите за управување на платформа не се обезбедуваат од самиот оператор на аеродром, употребата на алтернативни методи за утврдување на усогласеност од страна на давателите на такви услуги, во согласност со точки (а) и (б), бара и претходна согласност на операторот на аеродромот каде што се обезбедуваат тие услуги.

ПОДДЕЛ В - СЕРТИФИКАЦИЈА (ADR.OR.B)

ADR.OR.B.005 Обврски за сертификација на аеродроми и оператори на аеродроми

Пред аеродромот да започне со работа или при повлекување на изземање во согласност со член 5, операторот на аеродром ги добива применливите сертификати издадени од надлежниот орган.

ADR.OR.B.015 Барање за сертификат

(а) Барањето за сертификат се поднесува во форма и на начин утврдени од надлежниот орган.

(б) Барателот, до надлежниот орган го доставува следново:

(1) своето официјално име и трговско име, адреса и адреса за примање пошта;

(2) информации и податоци во врска со:

(i) локацијата на аеродромот;

(ii) видот на операции на аеродромот и

(iii) дизајнот и опремата на аеродромот, во согласност со важечките спецификации за сертификација утврдени од Агенцијата;

(3) сите предложени отстапувања од утврдените применливи спецификации за сертификација утврдени од Агенцијата;

(4) документација која покажува како ќе се почитуваат применливите услови утврдени во Регулатива (ЕЗ) бр. 216/2008 и правилата за нејзино спроведување. Оваа документација вклучува постапка содржана во прирачникот за аеродром, која опишува како ќе се управува со промените кои не бараат претходно одобрување и како за нив ќе се известува надлежниот орган; за последователните промени на оваа постапка се бара претходно одобрение од надлежниот орган;

(5) доказ за постоењето на соодветни ресурси за работа на аеродромот во согласност со применливите услови;

(6) документирани докази кои ги покажуваат односите на барателот со сопственикот на аеродромот и/или земјата;

(7) името и соодветните информации за одговорниот управител и другите именуван лица кои се бараат според ADR.OR.D.015 и

(8) копија од прирачникот за аеродром, која се бара според ADR.OR.E.005.

(в) Ако е прифатливо за надлежниот орган, информациите од точки (7) и (8) може да се достават во подоцнежна фаза, одредена од надлежниот орган, но пред издавањето на сертификатот.

ADR.OR.B.025 Доказување на усогласеност

(a) Операторот на аеродром:

(1) ги објавува и документира сите активности, инспекции, испитувања, проценки на безбедноста и пред надлежниот орган докажува:

(i) усогласеност со пријавената основа за сертификација, спецификациите за сертификација применливи за промената, сите директиви за безбедност, како што е соодветно, и применливите услови од Регулатива (ЕЗ) бр. 216/2008 и правилата за нејзино спроведување;

(ii) дека аеродромот, како и неговите површини за ограничување и заштита на препреки и други површини поврзани со аеродромот, не поседуваат својства или особини што го прават аеродромот опасен за работа и

(iii) дека постапките за летање на аеродромот се одобрени.

(2) до надлежниот орган ги доставува начините преку кои се докажува усогласеноста и

(3) на надлежниот орган му поднесува изјава дека ги исполнува условите од точка (a)(1).

(б) Соодветни информации за дизајнот, вклучувајќи нацрти, инспекции, испитувања и други соодветни извештаи, се ставаат на располагање на надлежниот орган и се чуваат од операторот на аеродромот, во согласност со одредбите од ADR.OR.D.035, и на барање се обезбедуваат на надлежниот орган.

ADR.OR.B.030 Услови на сертификатот и права на имателот на сертификат

Операторот на аеродром го почитува опсегот и правата утврдени во условите на сертификатот приложени кон него.

ADR.OR.B.035 Продолжување на важењето на сертификатот

(a) Сертификатот и понатаму важи доколку:

(1) операторот на аеродром и понатаму ги почитува соодветните услови од Регулатива (ЕЗ) бр. 216/2008 и правилата за нејзино спроведување, а аеродромот продолжува да ја почитува основата за сертификација, земајќи ги предвид одредбите за постапување со наодите, како што е наведено во ADR.OR.C.020;

(2) на надлежниот орган му е обезбеден период до организацијата на операторот на аеродром, како што е наведено во ADR.OR.C.015, за да утврди дали соодветните услови од Регулатива (ЕЗ) бр. 216/2008 и правилата за нејзино спроведување продолжуваат да се почитуваат и

(3) сертификатот не е вратен или одземен.

(б) По одземањето или враќањето, сертификатот веднаш се враќа на надлежниот орган.

ADR.OR.V.037 Продолжување на важењето на изјавата на давателот на услуги за управување со платформа

Изјава дадена од давателот на услуги за управување на платформа, во согласност со ADR.OR.V.060, останува важечка доколку:

- (а) давателот на услуги за управување со платформа и соодветните објекти продолжуваат да одговараат на соодветните услови од Регулатива (ЕЗ) бр. 216/2008 и правилата за нејзино спроведување, имајќи ги предвид одредбите поврзани со постапувањето со наодите, како што е наведено во ADR.OR.C.020;
- (б) на надлежниот орган му е обезбеден приод до организацијата на давателот на услуги за управување на платформа, како што е наведено во ADR.OR.C.015, за да утврди дали соодветните услови од Регулатива (ЕЗ) бр. 216/2008 и правилата за нејзино спроведување продолжуваат да се почитуваат и
- (в) од страна на давателот на оваа услуга изјавата не е повлечена, ниту е избришана од регистарот од страна на надлежниот орган.

ADR.OR.V.040 Промени

- (а) Секоја промена:
 - (1) која влијае на условите на сертификатот, основата за сертификација и опремата на аеродромот која е од значење за безбедноста или
 - (2) која значително влијае врз елементи од системот за управување на операторот на аеродромот, во согласност со условите од ADR.OR.D.005(б); има потреба од претходно одобрување од надлежниот орган.
- (б) За други промени кои бараат претходно одобрување во согласност со Регулатива (ЕЗ) бр. 216/2008 и правилата за нејзино спроведување, оператор на аеродром поднесува барање и добива одобрување од надлежниот орган.
- (в) Барањето за промена, во согласност со точка (а) или (б), се поднесува пред спроведувањето на таквата промена за да му се овозможи на надлежниот орган да утврди дали продолжува усогласеноста со Регулатива (ЕЗ) бр. 216/2008 и правилата за нејзино спроведување и да се измени, доколку е потребно, сертификатот и сродните услови приложени кон него.

Промената се воведува само по добивање на официјално одобрување од надлежниот орган во согласност со ADR.AR.C.040.

За време на промените, операторот на аеродромот работи според условите одобрени од надлежниот орган.

- (г) Промените кои не бараат претходно одобрување, се управуваат и објавуваат на надлежниот орган според постапката одобрена од надлежниот орган во согласност со ADR.AR.C.035(ж).
- (д) Операторот на аеродром ја доставува до надлежниот орган документацијата која е од значење, во согласност со точка (г) и ADR.OR.E.005.

(f) Во рамките на својот систем за управување, како што е утврдено во ADR.OR.D.005, операторот на аеродром кој предложија промена на аеродромот, неговата работа, организација или систем за управување:

- (1) одредува меѓусебна зависност на сите засегнати страни, планира и врши проценка на безбедноста во соработка со овие организации;
- (2) ги усогласува претпоставките и мерките за ублажување на систематски начин со сите засегнати страни;
- (3) обезбедува темелна проценка на промената, вклучувајќи ги сите потребни интеракции и
- (4) обезбедува воспоставување и документирање на потполни и важечки аргументи, докази и критериуми за безбедност во поддршка на оценката за безбедност и гарантира дека промената помага во подобрување на безбедноста, кога тоа е изводливо.

ADR.OR.B.050 Континуирана усогласеност со спецификациите за сертификација на Агенцијата

По измена на спецификациите за сертификација утврдени од Агенцијата, операторот на аеродром:

- (a) прави преглед за да воспостави спецификации за сертификација кои се применливи за аеродромот и
- (б) ако е потребно, започнува постапка за измени во согласност со ADR.OR.B.040 и ги воведува потребните промени на аеродромот.

ADR.OR.B.060 Изјава на даватели на услуги за управување со платформа

(a) Давателите на услуги за управување со платформа, кои добиле право да се изјаснат за својата способност и начини за исполнување на обврските поврзани со обезбедување на таква услуга, и по договор со операторот на аеродромот за обезбедување на такви услуги на аеродромот:

- (1) му ги обезбедува на надлежниот орган сите соодветни информации и изјавува согласност со сите применливи услови од Регулатива (ЕЗ) бр. 216/2008 и правилата за нејзино спроведување, користејќи образец утврден од надлежниот орган;
- (2) му обезбедува на надлежниот орган список на користени алтернативни методи за утврдување за усогласеност, во согласност со ADR.OR.A.015(б);
- (3) одржува усогласеност со применливите услови со информациите дадени во изјавата;
- (4) го известува надлежниот орган за сите промени во својата изјава или во користените методи за утврдување за усогласеност со поднесување на изменета изјава и

(5) ги дава своите услуги во согласност со прирачникот за аеродром и ги почитува сите соодветни одредби содржани во него.

(б) Пред да го прекине давањето на услуги, давателот на услуги за управување на платформа го известува надлежниот орган и операторот на аеродром.

ADR.OR.B.065 Престанок на работењето

Операторот кој има намера да го прекине работењето на аеродромот:

(а) го информира надлежниот орган што е можно побрзо;

(б) му ги доставува тие информации на соодветниот давател на воздухопловни информации;

(в) го предава сертификатот на надлежниот орган по датумот на престанување со работа и

(г) обезбедува преземање на соодветни мерки за да се избегне употребата на аеродромот од воздухоплови, освен ако надлежниот орган не го одобрил користењето на аеродромот за други цели.

ПОДДЕЛ С - ДОПОЛНИТЕЛНИ ОБВРСКИ НА ОПЕРАТОРОТ НА АЕРОДРОМ (ADR.OR.C)

ADR.OR.C.005 Обврски на операторот на аеродром

(а) Операторот на аеродром е одговорен за безбедно функционирање и одржување на аеродромот во согласност со:

(1) Регулатива (ЕЗ) бр. 216/2008 и правилата за нејзино спроведување;

(2) условите на сертификатот;

(3) содржината на прирачникот за аеродром и

(4) сите други упатства за користење на опремата на аеродромот, достапна на аеродромот, доколку е применливо.

(б) Операторот на аеродромот директно ги обезбедува или, по потреба, ги координира следниве услуги преку аранжмани со одговорните субјекти:

(1) обезбедување на услуги за воздухопловна навигација, соодветно за обемот на сообраќајот и условите за работа на аеродромот и

(2) изготвување и одржување на постапките за летање, во согласност со применливите услови.

(в) Операторот на аеродромот, во согласност со надлежниот орган, обезбедува дека соодветните информации за безбедноста на воздухопловите се вклучени во прирачникот за аеродром и, доколку е соодветно, се објавуваат. Ова вклучува:

- (1) изземања и отстапувања од применливите услови ;
- (2) одредби за кои е прифатено еднакво ниво на безбедност од надлежниот орган како дел од основата за сертификација и
- (3) посебни услови и ограничувања во однос користењето на аеродромот.

(г) Ако на аеродромот настане услов за загрозување на безбедноста, операторот на аеродромот веднаш ги презема сите неопходни мерки за да се обезбеди дека деловите од аеродромот, за кои е утврдено дека ја загрозуваат безбедноста, нема да се користат од страна на воздухоплови.

ADR.OR.C.015 Приод

Со цел утврдување на усогласеноста со соодветните услови од Регулатива (ЕЗ) бр. 216/2008 и правилата за нејзино спроведување, операторот на аеродром или давателот на услуги за управување на платформа, на секое лице овластено од надлежниот орган му обезбедува приод до:

(а) сите објекти, документи, евиденции, податоци, постапки или сите други материјали кои се однесуваат на неговата работа и кои се предмет на сертификација или изјава, без разлика дали тоа е договорено или не и

(б) ги извршува или присуствува на сите активности, инспекции, испитувања, проценки или активности кои надлежниот орган ги смета за потребни.

ADR.OR.C.020 Наоди и корективни активности

По добивањето на известување за наодите, операторот на аеродром или давателот на услуги за управување на платформа:

(а) ја утврдува основната причина за неусогласеноста;

(б) составува план на корективни активности и

(в) на надлежниот орган му доставува задоволувачки доказ за спроведување на корективни активности во рамките на рокот договорен со тој орган, како што е утврдено во ADR.AR.C.055(г).

ADR.OR.C.025 Итен одговор на проблем поврзан со безбедноста - усогласување со директивите за безбедност

Операторот на аеродром или давателот на услуги за управување на платформа ги спроведува сите мерки за безбедност, вклучувајќи упатства за безбедност пропишани од надлежниот орган во согласност со ADR.AR.A.030(в) и ADR.AR.A.040.

ADR.OR.C.030 Известување за настани

(а) Операторот на аеродром и давателот на услуги за управување на платформа го известуваат надлежниот орган и секоја друга организација, одредена од државата во која се наоѓа аеродромот, за секоја несреќа, сериозен инцидент и настан, како што е

наведено во Регулатива (ЕУ) бр. 996/2010 на Европскиот парламент и на Советот¹ и Директива 2003/42/ЕЗ.

(б) Без да е во спротивност со точка (а), операторот ги известува надлежниот орган и организацијата одговорна за дизајнирање на опремата на аеродромот за секоја неисправност, технички дефект, нарушување на техничките ограничувања, настан или друга невообичаена околност што ја загрозила или може да ја загрози безбедноста и која не довела до несреќа или сериозен инцидент.

(в) Без да е во спротивност со Регулатива (ЕУ) бр. 996/2010 и Директива 2003/42/ЕЗ, Регулатива (ЕЗ) бр.1321/2007 на Комисијата² и Регулатива (ЕЗ) бр.1330/2007 на Комисијата³, извештаите наведени во точки (а) и (б) се изготвуваат во форма и на начин утврдени од надлежниот орган и ги содржат сите потребни информации за состојбата со која е запознат операторот на аеродром или давателот на услуги за управување со платформа.

(г) Извештаите се подготвуваат што е можно побрзо, но во секој случај во рок од 72 часа откако операторот на аеродром или давателот на услуги за управување на платформа ќе ја утврди состојбата на која се однесува извештајот, освен ако тоа не се спречи поради вонредни околности.

(д) Кога е соодветно, операторот на аеродром или давателот на услуги за управување на платформа изработува дополнителен извештај за деталните активности кои има намера да ги преземе за да спречи слични настани во иднина, штом се утврдат такви активности. Овој извештај се изготвува во форма и на начин утврдени од надлежниот орган.

ADR.OR.C.040 Спречување на пожари

Операторот на аеродром воспоставува постапки со кои се забранува:

(а) пушење на површината за движење, други оперативни површини на аеродромот или на површини на аеродромот каде се чува гориво или други запаливи материјали;

(б) изложување на отворен пламен или преземање активности кои би создале опасност од пожар во:

(1) површини на аеродромот каде се чува гориво или други запаливи материјали;

(2) површината за движење или други оперативни површини на аеродромот, освен ако нема дозвола од операторот на аеродромот.

ADR.OR.C.045 Употреба на алкохол, психоактивни супстанции и лекови

(а) Операторот на аеродром воспоставува постапки за нивото на потрошувачка на алкохол, психоактивни супстанции и лекови од:

¹ Сл. весник L 295, 12.11.2010 година, стр.23.

² Сл. весник L 294, 13.11.2007 година, стр.3.

³ Сл. весник L 295, 14.11.2007 година, стр.7.

- (1) персоналот вклучен во работењето, спасителната и противпожарната служба и одржувањето на аеродромот;
 - (2) лица без придружба кои работат на површината за движење или на други оперативни површини на аеродромот.
- (б) Овие постапки ги вклучуваат условите во согласност со кои лицата:
- (1) не конзумираат алкохол во текот на работното време;
 - (2) не вршат службени должности кога се под дејство на:
 - (i) алкохол или психоактивни супстанции или
 - (ii) лекови кои може да влијаат на неговата/нејзината способност на начин кој ја нарушува безбедноста.

ПОДДЕЛ D - УПРАВУВАЊЕ (ADR.OR.D)

ADR.OR.D.005 Систем за управување

- (а) Операторот на аеродром воспостави и одржува систем за управување кој вклучува систем за управување со безбедноста.
- (б) Системот за управување вклучува:
- (1) јасно дефинирани области на одговорност и отчетност во целата организација на операторот на аеродромот, вклучувајќи директна одговорност за безбедноста од страна на повисокото раководство;
 - (2) опис на целокупната филозофија и начелата на операторот на аеродром во поглед на безбедноста, што се нарекува политика на безбедност, потпишан од одговорниот управител;
 - (3) формален процес со кој се обезбедува откривање на опасности поврзани со операциите;
 - (4) формален процес кој обезбедува анализа, проценка и ублажување на ризиците во областа на безбедноста при работата на аеродром;
 - (5) начините за проверка на обезбедувањето на безбедност од страна на организацијата на операторот на аеродром во врска со индикаторите на остварување и целите за безбедност на системот за управување со безбедноста, како и за потврдување на ефикасноста на контролата на ризиците во областа на безбедноста;
- (б) формален процес за:
- (i) утврдување на промените во организацијата на операторот на аеродром, системот за управување, аеродромот или неговата работа, кои можат да влијаат

врз воспоставените процеси, постапки и услуги;

(ii) опис на аранжманите за обезбедување безбедност пред воведувањето на промени и

(iii) отстранување или менување на мерките за контрола на ризиците во областа на безбедноста, кои веќе не се потребни или ефикасни поради промени во оперативното окружување;

(7) формални процеси за преглед на системот за управување наведен во точка (а), утврдување на причините за потстандардна изведба на системот за управување со безбедноста, утврдување на последиците од таа потстандардна изведба во работењето и отстранување или ублажување на овие причини;

(8) програма за обука во областа на безбедноста која обезбедува дека персоналот вклучен во работењето, спасителната и противпожарната служба, одржувањето и управувањето со аеродромот е обучен и компетентен да ги извршува обврските поврзани со системот за управување со безбедноста;

(9) формални начини за комуникација во врска со безбедноста, со кои се обезбедува дека персоналот целосно го познава системот за управување со безбедноста, со кој се пренесуваат критични информации за безбедноста и се објаснува зошто се преземени конкретни активности поврзани со безбедноста, како и зошто се воведуваат или менуваат постапките поврзани со безбедноста;

(10) усогласување на системот за управување со безбедноста со планот на аеродромот за постапување во итни ситуации; и усогласување на овој план со плановите за постапување во итни ситуации на организациите со кои мора да се поврзат за време на давањето на аеродромски услуги и

(11) формален процес за следење на усогласеноста на организацијата со соодветните услови.

(в) Операторот на аеродром ги документира сите клучни процеси во системот за управување.

(г) Системот за управување е пропорционален на големината на организацијата и на нејзините активности, земајќи ги предвид опасностите и поврзаните ризици својствени за тие активности.

(д) Во случај операторот на аеродромот да поседува и сертификат за давање услуга за навигација, тој гарантира дека системот за управување ги опфаќа сите активности во опсегот на неговите сертификати.

ADR.OR.D.007 Управување со воздухопловни податоци и воздухопловни информации

(а) Како дел од својот систем за управување, операторот на аеродром воведува и одржува систем за управување со квалитет, кој ги опфаќа:

(1) неговите активности за обезбедување воздухопловни податоци и

(2) неговите активности за обезбедување воздухопловни информации.

(б) Операторот на аеродром дефинира постапки за постигнување на целите во областа на управувањето со безбедноста и сигурноста во однос на:

(1) активностите за обезбедување воздухопловни податоци и

(2) активностите за обезбедување воздухопловни информации.

ADR.OR.D.010 Договорени активности

(а) Договорените активности ги вклучуваат сите активности во доменот на операторот на аеродром во согласност со условите на сертификатот, кои се извршуваат од други организации кои се сертифицирани да вршат такви активности или, ако не се сертифицирани, кои работат според одобрението на операторот на аеродромот. При договорање или купување на кој било дел од својата активност, операторот на аеродром обезбедува дека договорената или купената услуга, опрема или систем одговара на применливите услови.

(б) Кога операторот на аеродром договара дел од своите активности со организација која не е сертифицирана според овој Дел да врши таква активност, организацијата со која е склучен договорот работи во согласност со одобрението и под надзор на операторот на аеродром. Операторот на аеродром му обезбедува приод на надлежниот орган до организацијата со која е склучен договорот со цел воспоставување на континуирана усогласеност со применливите услови .

ADR.OR.D.015 Услови за персоналот

(а) Операторот на аеродром одредува одговорен управител кој има овластување да обезбеди дека сите активности можат да бидат финансирани и спроведени во согласност со применливите услови. Одговорниот управител е одговорен за воспоставување и одржување на ефикасен систем за управување.

(б) Операторот на аеродром именува лица кои ќе бидат одговорни за управување и надзор во следниве области:

(1) оперативни услуги на аеродромот и

(2) одржување на аеродромот.

(в) Операторот на аеродром именува лице или група лица кои ќе бидат одговорни за развој, одржување и секојдневно управување на системот за управување со безбедноста.

Овие лица дејствуваат независно од другите управители во организацијата, имаат директен приод до одговорниот управител и до соодветните управители за прашања од безбедноста и се одговорни пред одговорниот раководител.

(г) Операторот на аеродром располага со доволно квалификуван персонал за извршување на планираните задачи и активности во согласност со применливите услови.

(д) Операторот на аеродром назначува доволно вработени кои вршат надзор над персоналот во врска со утврдените обврски и одговорности, земајќи ја предвид структурата на организацијата и бројот на вработен персонал.

(ѓ) Операторот на аеродром гарантира дека персоналот вклучен во работењето, одржувањето и управувањето со аеродромот е соодветно обучен во согласност со програмата за обука.

ADR.OR.D.017 Програми за обука и проверка на професионалната

(а) Операторот на аеродром воспоставува и спроведува програма за обука на персоналот вклучен во работењето, одржувањето и управувањето со аеродромот.

(б) Операторот на аеродром обезбедува дека лицата без придружба, кои работат на површината за движење или на други оперативни површини на аеродромот, се соодветно обучени.

(в) Операторот на аеродром обезбедува дека лицата наведени во точки (а) и (б) погоре докажале дека се способни да ги извршуваат поставените задачи со тоа што вршат проверки на професионалната подготовка во соодветно одредени интервали со цел да обезбедат одржување на нивото на компетентност.

(г) Операторот на аеродром обезбедува дека:

(1) за спроведување на програмата за обука се користат соодветно квалификувани и искусни инструктори и оценувачи и

(2) за спроведување на обуката се користат соодветни објекти и средства.

(д) Операторот на аеродром:

(1) води евиденција за соодветните квалификации, обуката и проверките на професионална подготовка, преку кои се докажува усогласеноста со овој услов,

(2) на барање, ја обезбедува таа евиденција на засегнатиот персонал и

(3) ако некое лице е вработено од друг работодавач, на барање, ја обезбедува евиденцијата за тоа лице на новиот работодавач.

ADR.OR.D.020 Барања за објекти

(а) Операторот на аеродром обезбедува дека соодветните објекти се достапни за неговиот персонал и персоналот вработен од страните со кои тој склучил договор за давање оперативни услуги и услуги за одржување на аеродромот.

(б) Операторот на аеродром дефинира соодветни површини на аеродромот кои ќе бидат искористени за складирање на опасни материи кои се транспортираат преку аеродромот, во согласност со Техничките упатства.

ADR.OR.D.025 Координација со други организации

Операторот на аеродром:

(а) обезбедува дека системот за управување на аеродром опфаќа и координација и поврзување со постапките за безбедност на други организации кои работат или даваат услуги на аеродромот и

(б) обезбеува дека овие организации имаат воспоставени постапки за безбедност со цел почитување на применливите услови од Регулатива (ЕЗ) бр. 216/2008 и правилата за нејзино спроведување, како и условите утврдени во прирачникот за аеродром.

ADR.OR.D.027 Програми за безбедност

Операторот на аеродром:

(а) изработува, води и спроведува програми за зголемување на безбедноста и размената на информации поврзани со безбедноста и

(б) ги поттикнува организациите кои работат или даваат услуги на аеродромот да учествуваат во тие програми.

ADR.OR.D.030 Систем за известување во однос на безбедноста

(а) Операторот на аеродром воспоставува и спроведува систем за известување во однос на безбедноста за целиот персонал и организациите кои работат или даваат услуги на аеродромот, со цел зголемување на безбедноста и безбедно користење на аеродромот.

(б) Во согласност со ADR.OR.D.005(б)(3), операторот на аеродром:

(1) бара од персоналот и организациите наведени во точка (а) да го користат системот за известување во однос на безбедноста за задолжително пријавување на сите несреќи, сериозни незгоди и настани и

(2) обезбедува дека системот за известување во однос на безбедноста може да се користи за доброволно пријавување на сите дефекти, грешки и опасности кои би можеле да влијаат на безбедноста.

(в) Системот за известување во однос на безбедноста го штити идентитетот на лицето кое известува, го поттикнува доброволното пријавување и ја вклучува можноста извештаите да се поднесуваат анонимно.

(г) Операторот на аеродром:

(1) ги евидентира сите поднесени извештаи;

(2) ги анализира и оценува извештаите, доколку е соодветно, со цел реагирање на недостатоци поврзани со безбедноста и одредување на насоките;

(3) обезбедува дека сите организации кои работат или даваат услуги на аеродромот, а кои се важни во однос на безбедноста, учествуваат во анализата на таквите извештаи, како и дека се спроведуваат сите утврдени корективни и/или превентивни мерки;

(4) спроведува истраги на извештаите, доколку е потребно, и

(5) се воздржува од поднесувањето обвинение во согласност со начелата „културна правичност“.

ADR.OR.D.035 Водење евиденција

(а) Операторот на аеродром воспоставува соодветен систем за водење евиденција, кој ги опфаќа сите негови активности преземени во согласност со Регулатива (ЕЗ) бр. 216/2008 и правилата за нејзино спроведување.

(б) Форматот на евиденцијата се наведува во прирачникот за аеродром.

(в) Евиденцијата се чува на начин кој гарантира заштита од оштетување, промена или кражба.

(г) Евиденцијата се чува за период од најмалку пет години, со исклучок на извештаите наведени подолу, како што следува:

(1) основата за сертификација на аеродром, применливите алтернативни методи за утврдување за усогласеност и моменталните сертификати на аеродромот или на операторот на аеродромот се чуваат до истекот на важноста на сертификатот;

(2) договорите со други организации се чуваат сè додека овие договори се на сила;

(3) прирачниците за опрема за аеродром или системите кои се користат на аеродромот, се чуваат сè додека тие се користат на аеродромот;

(4) извештаите од оценување на безбедноста се чуваат во текот на траењето на системот/постапката/активноста;

(5) евиденцијата за обуката, квалификациите и здравствените податоци за вработените, како и за проверките на нивната професионална подготовка, според случајот, се чуваат најмалку четири години по престанокот на вработувањето или додека надлежниот орган не изврши ревизија на делокругот на нивната работа и

(6) тековната верзија на регистарот на опасности.

(д) Податоците се чуваат во согласност со применливиот закон за заштита на податоци.

ПОДДЕЛ Е - ПРИРАЧНИК ЗА АЕРОДРОМ И ДОКУМЕНТАЦИЈА (ADR.OR.E)

ADR.OR.E.005 Прирачник за аеродром

(а) Операторот на аеродром изработува и одржува прирачник за аеродромот.

(б) Содржината на прирачникот за аеродром ја одразува основата за сертификација и условите утврдени во овој Дел и Поддел-ADR.OPS, кога е применливо, и не е во

спротивност со условите на сертификатот. Прирачникот за аеродром ги содржи или се потпира на сите потребни информации за безбедно користење, функционирање и одржување на аеродромот, неговата опрема, како и неговите површини за ограничување и заштита на препреки и други површини поврзани со аеродромот.

(в) Прирачникот за аеродром може да биде издадена во одделни делови.

(г) Операторот на аеродром обезбедува лесен приод за целиот персонал на аеродромот и персоналот на сите други соодветни организации до деловите од прирачникот за аеродромот кои се однесуваат на извршувањето на нивните должности и одговорности.

(д) Операторот на аеродром:

(1) му ги доставува на надлежниот орган планираните измени и ревизии на прирачникот за аеродром во врска со елементите за кои се бара претходно одобрение во согласност со ADR.OR.B.040, пред датумот на нивното влегување во сила, и гарантира дека тие нема да влезат во сила пред добивање на одобрение од надлежниот орган или

(2) му ги доставува на надлежниот орган планираните измени и ревизии на прирачникот за аеродром пред датумот на нивното влегување во сила, доколку предложената измена или ревизија бара само известувањето на надлежниот орган во согласност со ADR.OR.B.040(г) и ADR.OR.B.015(б).

(ѓ) Независно од точка (д), кога во интерес на безбедноста се бараат измени или ревизии, тие може веднаш да бидат објавени и спроведени, под услов да е поднесено барање за секое одобрување.

(е) Операторот на аеродром:

(1) ја прегледува содржината на прирачникот за аеродром и гарантира дека таа се ажурира и се менува кога е потребно;

(2) ги вклучува сите измени и ревизии кои ги бара надлежниот орган и

(3) го запознава целиот персонал на аеродромот и на другите соодветни организации со промените кои се однесуваат на нивните должности и одговорности.

(ж) Операторот на аеродром обезбедува дека информациите извлечени од други одобрени документи и од нивни измени, правилно се одразени во прирачникот за аеродром. Тоа не го спречува операторот на аеродром да објавува поконзервативни податоци и постапки во прирачникот за аеродром.

(з) Операторот на аеродром обезбедува дека:

(1) прирачникот за аеродром е напишан на јазик прифатлив за надлежниот орган и

(2) сите членови на персоналот можат да го читаат и да го разберат јазикот на кој се напишани деловите од прирачникот за аеродром и другите оперативни

документи кои се однесуваат на извршувањето на нивните обврски и одговорности.

- (s) Операторот на аеродром обезбедува дека прирачникот за аеродром:
 - (1) е потпишан од одговорниот управител на аеродромот;
 - (2) е испечатен или е во електронска форма и е лесен за ревидирање;
 - (3) има систем за управување со контрола на верзиите, кој се применува и јасно е наведен во прирачникот за аеродром и
 - (4) ги почитува начелата поврзани со човечкиот фактор и е организиран на начин кој го олеснува неговото подготвување, користење и ревизија.
- (и) Операторот на аеродром чува барем една комплетна и ажурирана копија од прирачникот за аеродромот и ја става на увид од страна на надлежниот орган.
- (j) Содржината на прирачникот за аеродром е како што следува:
 - (1) Општо;
 - (2) Систем за управување со аеродромот, услови за квалификации и обука;
 - (3) Особености на локацијата на аеродромот;
 - (4) Особености на аеродромот кои се пријавуваат на Службата за воздухопловно информирање и
 - (5) Особености за оперативните постапки на аеродромот, неговата опрема и мерки на безбедност.

ADR.OR.E.010 Барања за документација

- (a) Операторот на аеродром обезбедува достапност на секоја друга потребна документација и на нејзините соодветни измени.
- (б) Операторот на аеродром е способен да дистрибуира оперативни инструкции и други информации, без одложување.

АНЕКС IV

Дел „Барања за операции - Аеродроми“ (Дел ADR.OPS)

ПОДДЕЛ А - ПОДАТОЦИ ЗА АЕРОДРОМИ (ADR.OPS.A)

ADR.OPS.A.005 Податоци за аеродроми

Кога е соодветно, операторот на аеродром:

- (а) одредува, документира и одржува податоци соодветни за аеродромот и достапните услуги;
- (б) обезбедува податоци за аеродромот и достапните услуги на корисниците и соодветните даватели на услуги во воздушниот сообраќај и давателите на услуги во службата за воздухопловно информирање.

ADR.OPS.A.010 Барања за квалитет на податоци

Операторот на аеродром има формални договори со организациите со кои разменува воздухопловни податоци и/или воздухопловни информации.

- (а) Сите податоци за аеродромот и достапните услуги се обезбедени од операторот на аеродромот со потребниот квалитет и интегритет.
- (б) Ако податоците за аеродромот и достапните услуги се објавуваат, операторот на аеродромот:
 - (1) ги следи податоците за аеродромот и достапните услуги кои самиот ги подготвил, а кои се објавени од соодветните даватели на услуги во воздушниот сообраќај и давателите на услуги во службата за воздухопловно информирање;
 - (2) ги известува соодветните даватели на воздухопловни информации за сите потребни промени со цел да се обезбеди точност и комплетност на податоците за аеродромот и достапните услуги, кои самиот ги подготвил;
 - (3) ги известува соодветните даватели на услуги во воздушниот сообраќај и давателите на услуги во аеронаутичкото информирање кога објавените податоци, кои операторот на аеродромот ги подготвил сам, не се вистинити или правилни.

ADR.OPS.A.015 Координација помеѓу операторите на аеродроми и давателите на услуги во аеронаутичкото информирање

(а) Со цел да се обезбеди дека давателите на услуги во аеронаутичкото информирање ги добиваат потребните информации за да достават најнови информации пред полетување и да ги задоволат потребите од информации за време на летот, операторот на аеродром презема мерки да го пријави следново, со што е можно помало одложување, на соодветните даватели на услуги во аеронаутичкото информирање:

- (1) информации за условите на аеродромот, отстранувањето на онеспособени воздухоплови, спасително-противпожарните служби и за

системите за покажување на нагиб на визуелен приод;

(2) оперативната состојба на поврзаните објекти, услуги и навигациски средства на аеродромот;

(3) сите други информации за кои се смета дека се од значење за работењето.

(б) Пред воведување на промени во системот за навигација, операторот на аеродром го зема предвид времето кое им е потребно на соодветните служби за воздухопловни информации за подготовка, производство и издавање на соодветни материјали за објавување.

ПОДДЕЛ В - ОПЕРАТИВНИ УСЛУГИ, ОПРЕМА И ИНСТАЛАЦИИ НА АЕРОДРОМИ (ADR.OPS.B)

ADR.OPS.B.001 Давање услуги

Услугите според Поддел В од овој Анекс се даваат на аеродромот, директно или индиректно од операторот на аеродромот.

ADR.OPS.B.005 Планирање за итни случаи на аеродромот

Операторот на аеродром има и спроведува план за итни случаи на аеродромот, кој:

(а) е во согласност со работењето на воздухопловите и другите активности спроведени на аеродромот;

(б) предвидува координација на соодветните организации за реакција во итни случаи кои можат да се случат на аеродромот или во зоната околу него и

(в) содржи постапки за периодична проверка на соодветноста на планот, како и за преглед на резултатите со цел подобрување на неговата ефикасност.

ADR.OPS.B.010 Спасителна и противпожарна служба

(а) Операторот на аеродром обезбедува дека:

(1) на аеродромот се обезбедени спасителни и противпожарни капацитети, опрема и услуги;

(2) навремено се достапни соодветната опрема, средствата за гасење пожар и доволен број персонал;

(3) персоналот на спасителната и противпожарна служба е соодветно обучен, опремен и квалификуван да делува во аеродромската средина и

(4) персоналот на спасителната и противпожарна служба, од кој се бара да дејствува во итни случаи во воздухопловството, периодично се подложува на докажување на здравствената способност за задоволително извршување на

своите функции, земајќи го предвид видот на активноста.

- (б) Операторот на аеродромот воспоставува и спроведува програма за обука на персоналот вклучен во спасителната и противпожарна служба на аеродромот.
- (в) Операторот на аеродромот воведува проверки на професионалната подготовка, во соодветни интервали, со цел одржување на нивото на компетентност;
- (г) Операторот на аеродром обезбедува дека:
 - (1) за спроведување на програмата за обука се користат соодветно квалификувани и искусни инструктори и оценувачи и
 - (2) за спроведување на обуката се користат соодветни објекти и средства.
- (д) Операторот на аеродром:
 - (1) води евиденција за соодветните квалификации, обуката и проверките на професионална подготовка, преку кои се докажува усогласеноста со овој услов,
 - (2) на барање, ја обезбедува таа евиденција на засегнатиот персонал и
 - (3) ако некое лице е вработено од друг работодавач, на барање, ја обезбедува евиденцијата за тоа лице на новиот работодавач.
- (ѓ) За привремено намалување на нивото на заштита на спасителната и противпожарна служба на аеродромот, како резултат на непредвидени околности, не се бара претходно одобрение од надлежниот орган.

ADR.OPS.B.015 Следење и инспекција на површината за движење и сродните објекти

- (а) Операторот на аеродром ја следи состојбата на површината за движење и оперативната состојба на сродните објекти и известува за прашања од значење за работењето, без разлика дали со привремен или постојан карактер, на соодветните даватели на услуги во воздушниот сообраќај и давателите на услуги во аеронаутичкото информирање;
- (б) Операторот на аеродром врши редовни инспекции на површината за движење и на сродните објекти.

ADR.OPS.B.020 Намалување на опасноста од налет на диви животни

Операторот на аеродром:

- (а) ја проценува опасноста од налет на диви животни на аеродромот и во зоната околу него;
- (б) утврдува начини и постапки за минимизирање на ризикот од судир помеѓу диви животни и воздухоплови на аеродромот и
- (в) го известува соодветниот орган ако проценката на опасноста од налет на диви

животни покажува дека во зоната околу аеродромот постојат услови кои можат да доведат до опасност од налет на диви животни.

ADR.OPS.B.025 Управување на возила

Операторот на аеродром утврдува и спроведува постапки за обука, оценување и издавање на дозволи на сите возачи кои управуваат со возила на површината за движење.

ADR.OPS.B.030 Систем за водење и контрола на движењето по површината

Операторот на аеродром обезбедува дека на аеродромот постои систем за водење и контрола на движењето по површината.

ADR.OPS.B.035 Работа во зимски услови

Операторот на аеродром обезбедува дека се воспоставени и спроведени начини и постапки за обезбедување безбедни услови за работа на аеродромот во зимски услови.

ADR.OPS.B.040 Работа во текот на ноќта

Операторот на аеродром обезбедува дека се воспоставени и спроведени начини и постапки за обезбедување безбедни услови за работа на аеродромот во текот на ноќта.

ADR.OPS.B.045 Работа при намалена видливост

(а) Операторот на аеродром обезбедува дека се воспоставени и спроведени начини и постапки за обезбедување безбедни услови за работа на аеродромот при намалена видливост.

(б) Постапките при намалена видливост бараат претходно одобрение од надлежниот орган.

ADR.OPS.B.050 Работа при неповолни временски услови

Операторот на аеродром обезбедува дека се воспоставени и спроведени начини и постапки за обезбедување безбедни услови за работа на аеродромот при неповолни временски услови.

ADR.OPS.B.055 Квалитет на гориво

Операторот на аеродром проверува дали организациите кои се вклучени во чување и распределување на гориво за воздухопловите имаат постапки кои гарантираат снабдување на воздухопловите со гориво кое не е загадено и е со вистинската спецификација.

ADR.OPS.B.065 Визуелни помагала и електрични системи на аеродромот

Операторот на аеродром има постапки кои гарантираат дека визуелните помагала и електричните системи на аеродромот функционираат на предвидениот начин.

ADR.OPS.B.070 Безбедност на работите на аеродромот

(а) Операторот на аеродром воспоставува и спроведува постапки кои гарантираат дека:

- (1) безбедноста на воздухопловите не е загрозуена од работите на аеродромот и
- (2) безбедноста на работите на аеродромот не е загрозуена од оперативните активности на аеродромот.

ADR.OPS.B.075 Заштита на аеродромите

(а) Операторот на аеродром, на аеродромот и во зоната околу него, ги следи:

- (1) површините за ограничување на препреки те и заштитните површини, утврдени според основата за сертификација, како и другите површини и зони на аеродромот, во рамките на своите овластувања, со цел да преземе соодветни мерки за ублажување на ризиците поврзани со пробивањето на овие површини и зони;
- (2) ознаката и осветлувањето на препреки те со цел да преземе активност во рамките на своите овластувања, кога е потребно, и
- (3) опасностите поврзани со човечки активности и користење на земјиштето, со цел да преземе активност во рамките на своите овластувања, кога е потребно.

(б) Операторот на аеродром има постапки за ублажување на ризиците поврзани со препреки, развој и други активности во границите на зоните кои се следат, кои би можеле да имаат влијание врз безбедноста на работењето на воздухопловите кои доаѓаат или кои го напуштаат аеродромот.

ADR.OPS.B.080 Обележување и осветлување на возила и други подвижни предмети

Операторот на аеродром гарантира дека се обележани возилата и другите подвижни предмети, со исклучок на воздухоплови кои се наоѓаат на површината за движење на аеродромот, и дека тие се осветлени доколку се користат во текот на ноќта или во услови на намалена видливост. Опремата и возилата за сервисирање на воздухопловите кои се користат само на платформата можат да се изземат.

ADR.OPS.B.090 Користење на аеродромот од воздухоплови со повисоки кодни ознаки

(а) Со исклучок на итни ситуации со воздухоплови, операторот на аеродром, по претходно одобрение од надлежниот орган, може да дозволи користење на аеродромот или делови од него од воздухоплови со кодна ознака повисока од структурните карактеристики на аеродромот наведени во условите на сертификатот.

(б) При докажувањето на усогласеност со точка (а), се применуваат одредбите од ADR.OR.B.040.

ПОДДЕЛ С - ОДРЖУВАЊЕ НА АЕРОДРОМИ (ADR.OPS.C)

ADR.OPS.C.005 Општо

Операторот на аеродром воспоставува и спроведува програма за одржување, вклучувајќи превентивно одржување кога е соодветно, за одржување на објектите на аеродромот со цел тие да се усогласат со основните услови утврдени во Анекс Va кон Регулатива (ЕЗ) бр. 216/2008.

ADR.OPS.C.010 Бетонски и асфалтни коловози, други површини на земја и одвод

(а) Операторот на аеродром ги проверува сите површини за движење, вклучувајќи ги бетонските и асфалтни коловози (полетно-слетни патеки, патеки за возење по земја и платформи), соседните зони и одводи со цел редовно оценување на нивната состојба, како дел од програмата за превентивно и корективно одржување.

(б) Операторот на аеродром:

(1) ги одржува сите површини за движење со цел избегнување и отстранување на неприцврстен предмет/отпадоци, кои би можеле да предизвикаат оштетувања на воздухопловот или да го нарушат функционирањето на системите на воздухопловот;

(2) ја одржува површината на полетно-слетните патеки, патеките за возење по земја и платформите со цел спречување на формирање на штетни неправилности;

(3) презема корективни активности за одржување, ако коефициентот на триење за целата полетно-слетна патека или дел од неа, кога не е оштетена, е под минималното ниво на триење. Зачестеноста на овие мерења е доволна за одредување на коефициентот на триење на површината на полетно-слетната патека.

ADR.OPS.C.015 Визуелни помагала и електрични системи

Операторот на аеродром воспоставува и обезбедува спроведување на систем за корективно и превентивно одржување на визуелните помагала и електричните системи за да се обезбеди расположливост на систем за осветлување и означување, сигурност и усогласеност.